

Sri S. SIVAPPA.—He has raised a very important issue in the sense that the Chief Minister made a policy statement yesterday at the officers' meeting.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Such objections are coming up in the House very often. Immediately I came from Delhi I gave information to the Press which had already appeared. There is nothing new. The information given was that so much quantity would be given to Mysore and that so much quantity would be required, and all that, as a result of the decision taken at the Chief Ministers' Conference. There is nothing new. I did not reveal any question of policy. Regarding yesterday's Conference of the Deputy Commissioners, I told them what decision we had taken at Delhi and what the position was.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಗಳು ಸರಕಾರ ಅಗಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ವಿಧಿನ್ಯಾಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಅತುರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

The people had to know what they have got to know. It is to allay the fears in the mind of the public. The decision was already there and the people throughout the country must know how much food comes from America, how levy and procurement policy have been lifted. I have not laid out policy for the Mysore State as such. I did not do any disrespect to this House; I have the greatest respect. I know what is agitating the minds of the public and they must know what is decided. Therefore, I do not think these objections could be raised often.

Sri S. SIVAPPA.—The Chief Minister stated that maximum prices of food would be fixed and also decisions taken. When we demanded from the Chief Minister.....

Mr. SPEAKER.—I will give a ruling later.

MOTION ON THE SCARCITY CONDITIONS PREVAILING IN THE STATE AND RELIEF MEASURES ADOPTED AND TO BE ADOPTED.

Motion to consider

(Debate continued)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೆ.ಶವಿರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಗುಂಡಸಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹಂಚುವಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ ನವಯು ಹಂಡಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅವುಗಳು ಗಳಿಗ್ನಿಂತು ಏನ್ಯಾದ್ದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಏಲ್ಲಾ ತೇವರಣಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿರೂ ಬಿಂದು ತರದ ಕೂಟೆ ಹುಳ್ಳಗಳು ಬಂದು ಧಾನ್ಯಗಳಿರುತ್ತಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಹುಳ್ಳ ತಿಂದ ದವನಗಳನ್ನೇ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಆಗ ಹಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಹೊಚ್ಚಿಗ್ನಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಹುಳ್ಳ ದವನಗಳನ್ನೇ ತಿನ್ನಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅದನ್ನು ಸರಿದಾಢಿಸಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರಿಗಾಗಲಿಗೆ ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರವರವರು ಆಗ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತೇವರಣಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜಿಂತಕ ನುವ್ವೆಗೆ ಗಳು ಆಗ ಉದ್ದೇಷಿಸಿ ಬಾರಾದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಕಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತೇವರಣಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಫಾಯಿನ್ ರಿಲೇಫ್ ಲೋನ್ಸು ಎನ್ನುವುದು ಹೇಳಿಸಿತ್ತು. ಇದೆಂದ ಆ ರ್ಯಾತರು ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ದವನಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಳ್ಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ನೆಹಾಯು ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಹಾರದ ದವಸಗಳ ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಗೃಹಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಹಾರದವಸಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಾಗಿ, ಅದು ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಯವಾಗಿ ಕಾಳಣಂತಹ ಹೋಗ್ಗಿತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವೆರಾ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸರಕಾರ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿತರವಾದ ಉಗ್ಗರ್ಹಣೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಬಂದು ವಿಜೀರ್ಣ ಕಮಿಷನ್ ಎನ್ನು ಪ್ರಾಣ ನೇರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಂತೊಲ್ಲೂಪು ಕಾಳಣದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನಡುವುದು ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ನಮ್ಮೆ ಮುಂದೆ ಆಗಾಗಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆಗ ಕಂತೊಲ್ಲೂಪು ಇದ್ದೂಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ದವಸಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳೂ ನಮ್ಮೆ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಹೊಡ್ಡಿ ಕಂತೊಲ್ಲೂಪು ರುಗಳಿಗೆ ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ದವಸಗಳು ಹೋಗ್ಗಿತ್ತಿದ್ದವು. ಅಂತಹುದಕ್ಕೆ ಆಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಪರಾಫ್ಯೂಮೆನ್‌ನಿಂದ ಪಾರಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾರಿಫ್ಯೂಮೆನ್ ತಪ್ಪಿ ಪಾಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತಗ್ದಂತೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿ ಪಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಾನನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ತಗ್ದಂತೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹಾನನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದವಸಗಳು ಇವೆ. ಅದುದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಕ್ಕುದಾನದ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಚಾಡಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಂದುವಾದ ಪಾರಿದ್ದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಾನನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೊರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಫೋಲೊವಾದ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ಷಾಮ ಇರಬಹುದು. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಲ್ಲಿಲೂರಾಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಸಾರಪ್ಪು ನಹಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡು ಇಂಫ್ರಾರ್ಚ್ ಮೆಂಟ್ ರೋಗಿಗಾಗಿ ಬಂದುಕಿಂದು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇಲಾಜಿಯಾವರು ರೂರೂ ಕಮ್ಮಾನಿಕೆಷ್ಟನ್ನು ಗಳಿಗಾಗಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಜನಕೆ ಕೂಲಿಯಾದರೂ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ಒಟ್ಟನ್ನು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಏರಣೆ ನರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ದನಕರಿಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟನ್ನು ನರಕಾರದವರು ಬೇಗನೆ ನರಬಾಜಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ಕುತ್ತಿರು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಹೆಸ್ಲಾರ್ (ಬ್ರಾಹ್ಮಗಿ).—ಎಂದು ಕ್ಷಮೆ ನಾನು ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನರಕಾರಕೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಿಯನುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬುದ್ದಿ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕವ್ಯಾನಂಬಿಕೆಗಾಗಿದೆ. ಕಳೆದೆರುವ ಪರಿಷಾರಗಳಿಂದ ಧಾರವಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದು ಹಾವೇರಿ, ರಾಳಿಬೆನ್ನಿ ರೂ ಮತ್ತು ಹೆಲೇರೆಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಡೆ ಅಧ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸುತರಾಂ ಬೆಳೆಯೆ ಅಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಪರಿಷಾರ ರಾಳಿಬೆನ್ನಿ ರೂ, ಹಿರೆಕೂರು ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಡಿಗೇ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸುತರಾಂ ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಜನ ಕಂಗಡಿ ಹೋದರು. ಮುಲೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹಿಂತ ಬಾರದೆ ಹೋದಿಂದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡಿರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಬಾವರಿಯ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಣು ಹೋಗಿದಾಗಿರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರಿಗಳ್ ನೂ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೋದ ಪರಿಷಾರ ಜನರಿಗೆ ಆ ತಕಾಬಿ ನಾಲು ನರಿಯಾಗಿ ನಿಕ್ಕುದೆ ಜನರು ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗ್ಗಿಂತೆ ಬಾರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಈ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗನ್ನು ತಕಾಬಿ ಹಣ ನಿಗದೆಕೊಳ್ಳಿ ಅಷ್ಟು ಹೋದ ಪರಿಷಾರ ನಿಗದಿಲ್ಲ. ನಿಕ್ಕೆದ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಬಂದು ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಹಂಡಿಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬಿಡಬಾಪುರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದು ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಿರೂ ರರು—ಕಿನಿವರ್ದನೋ ನರಿಯಾಗಿ ಕೆಲವನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಾಧಿಕೆಯಿಂದೆ ಹೋದರು. ಅದರೆ ನಾನೀಗೆ ಆ ಪಕಾಪರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆ ಪದುವಿನಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದ್ದರೂ ಹಾಗಾಗದಂತೆ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ನ್ಯಾಲ್ತುಗಳೂ ನರಿಯಾಗಿ ವಿಶೇಷಾದಿಯಾಗಿ ವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಲ್ಲಿ ಜನರು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗಡಿಕ್ಕು ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಳಿಸುಗಳನ್ನು ಮಂಟಿಗಳಿಂತೆ ಹೇಳಿ ತಿಂದು ಬೇವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ನರಕಾರಹೆಗ್ಗಾದರೂ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಮೇತಾರಾರ್)

ତେଣୁ ନବୀକେମୁ କେଇଛିଲୁ କାହାରେ ନାହିଁ ତେଣେ । ନକାରଦିପରୁ ତା କାହାରେ ନମ୍ବିଲୁଯ ବଦଜନର ନଲୁବାଗ ଅପରିଗେ ନୀରାପରି ନୌଲପୁଗିଗନ୍ତିଲୁ, ତକାବି ନାଲଗିଗନ୍ତିଲୁ ମାତ୍ରେ ରହେ କାଂଗାରି ଜାତ୍ୟାଦି ଗିରନ୍ତିଲୁ କେଇଗୋମୁ ଅପରିଗେ କାଲ କେଲପ ନିଗିପଠେ ପ୍ରୟୁତେ ମାଦବେଳେ । ହେବାରେ ଅପରିଗେ ଚଂଦାରୀତାଗତ ଅନ୍ତିମାଦରର ନିକିତ୍ତେ । ମୁଁମୁ ମୁଖେ ବିଦ୍ରୋହ ଅପରି ହେବାରେ ଜିଲ୍ଲାନ ମାଦିକୋଳୁଥିଲାରେ । ଅଲ୍ଲାଯ ପରେଗାଦରର ନକାରଦିପରୁ ଅପରିଗେ ନାକମ୍ପୁ କାଲିଯ କେଲପଗିଲୁନ୍ତି ବଦିଗିଲେ ବେଳେ । ଜିନ୍ତୁ ରାଣ୍ଟିବେନ୍ଦ୍ରି ରୁ, ହାତେରି, ବ୍ୟାଦଗୀ ମାତ୍ରେ ହେବେଳାରୁ ତାଲିଲାକୁଗତ କେଲପ ଭାଗଦିଲ୍ଲ ମୁଖେଯାଗଦେ ଅଲ୍ଲ ଯାବ ବେଳିଯାଇ ଆଗିଲ୍ଲ । ହାତିଦ୍ଵାରା କେଲପ ତକରାରୁଗତନ୍ତି ଅଲ୍ଲାଯ ଅଧିକାରିଗଲୁ ହାତିକୋମୁ ଅଲ୍ଲ ବେଳିଯାଗଦେ ଯେମୁମୁ ହେଲୁଥିଲୁ ରୁପୁଦୁ ପରିଯାପ୍ତ । ନ ମୁଁ ଧାରବାଦ ଜିଲ୍ଲେଯାପ୍ତ, କିଗ ବକତ କରେ ବର ବିନିଦିଦେ । ଜିବିରେ ନକାରଦିପରୁ ଏଲାକା ନୌଲପୁଗିଗନ୍ତିଲୁ ବଦିଗିନିକେଣିଷ୍ଟାପ୍ତ ଅପରିଗେ ଅନ୍ତିକେ ମାଗିମାଦବେଳେମୁ ହେଉଥିଲେ ନାହିଁ ଜମ୍ପୁ ମାତନାଦଲୁ ଅବକାଶ କଲ୍ପିଲିକୋଷ୍ଟ ଅଧିକ୍ଷେତରିଗେ ନାହିଁ ଏବଂଦିନେଗତନ୍ତିଲୁ ଫିନି ନାନା ନନ୍ତି ମାତାଗତନ୍ତିଲୁ ମୁଗିନିତେଣେ ।

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎನ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ (ಗುಂಡ್ಲುಹೆಚೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ವರ್ಣ ಕೆಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರೇ ಇರುವುದೆಂದ ನಾನೀಗೆ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಹೋಗುವಿದಲ್ಲ. ನಾನು ಹೀಗಿನ ವರ್ಣ ಮಂತ್ರಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡುವ ದಿಲ್ಲಿವೆಂಬ ಬಂದು ಅಷ್ಟೇಷಣ್ಯನ್ನು ನೀತಿದ್ದೇ. ಅದರೇ ಈ ವರ್ಣ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆ ಬಂದು ಕೂರಿತ ತಪ್ಪಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದಿಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ದೂಡು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹರಿಸಿ ತೀಯಲ್ಪಿಸಿನ್ನೂ ಶ್ರವಣವಾಗಿ ಸೊಡಿಕೊಂಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವೇನ್ನಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಅದಾಗ್ಗೂ ಹೇಳಿರೆಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ವಾದೆರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇತ್ತಿಂಡಿಗೇನಾದರೂ ಮತ್ತು ಬಿಂದು ದೇಯೀ ಏನ್ನೋ ಎಂಬ ಬಂದು ಭಾವನೆ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದೆಂಬು. ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗುಡು ಇಯುರ್, ಬ್ರಾಹ್ಮ ಇಯುರ್ ಇಡ್ಡಿಪರಿಂಬ್ ಇಯುರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಗುಂಡ್ಲುಹೆಚೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಯಾವುದೊಂದು ಮಾತ್ರಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ಯಾನ್ಯನುವಿದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕರ್ಜದ 13 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದೇ ನಮನಾಗಿ ಕರ್ಪೂರದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಹೇಳಿತತ್ತಕ್ಕ ಜೀಬರ್ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನ್ಯಾನ್ಯವಾಗುತ್ತೇ ಬಂದು ನುಳ್ಳ ಮಾತ್ರ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—‘ನುಳ್ಳು’ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಹೇಳತಕದ್ದು ನತ್ತಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ್ದು ಎಂದು ಅಪ್ಪು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಚೀಬಿರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ನನುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಣಿಕ್ಯಾಯೆಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವೇಕ ಸಚಿವರಾಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ತಕಾವಿಗಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ಲೆಮೆಂಟ್ ನಾಲಕ್ಕಾಗಿಸು ತಗ್ಗನ್ನು ಹಳಿವನ್ನು ದಿಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂಡಿತ ನಾಲಬು. ಅ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ರೀಲ್ಫ್ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಳ ನಾಲಿದ ಬಂದರೆ, ನಾಲಿದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಳಿವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಷ್ಟೇ, ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರ್ಯಾತೆಲಿಯ ಕಂದಾಯಿವನ್ನು ವಸೂಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ದುಪದ್ದು ಬೇರೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲ ಕಂದಾಯಿವನ್ನು ಜನರಿಂದ ವಸೂಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಬರಿದಿದ್ದೇನು. ಅದಕ್ಕರಿಂದ ವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಂಬಿಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಿನ್ನಾರ್ಡನ್ನು ಕರ್ಕಾಹಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ನನಗೆ ಪತ್ತೆ ಬರಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಹಾಗೆ ಒರಿರು ಇಂಪ್ಲೆಮೆಂಟ್ ಕೋಟಿರು ಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಅವರಿಂದ ಬಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ರಿಂಗ್ ಆರ್ಫರ್ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಿಡತಕ್ಕ ರಾಜಹಂಸ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಗ್ಗಿಂಬಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಕೆ ಕಾಗೆಯಾಗಿ ದೇತೆ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ನಮ್ಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು

ಹಳತ್ತರಕ್ಕಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೀಳಿನಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೆ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿಸ್ತು ರಬುಹುದು. ಅವರು ದಯಾಹೀನರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ನ್ನೆಳದಲ್ಲಿರುತ್ತೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜಬ್ಬಾದನ್ತನ್ನು ಅವರ ಕಂಟೆಲ್ಲೇನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಅಂತಸ್ಸನ್ನು ನಡೆಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಇರ್ನೇಡಿವೆಂದರೆ ಅದೇಕೋನೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆ ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗ ಮನ್ಜಿಂದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಆರಾಣಿ ಬೆಳ್ಳಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಒಂದು ಅಡಿ ನೀರನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೂ ಒಂದು ಜೋಳದ ಪ್ರೇರು ಒಡೆ ಕಟ್ಟಿತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಗ್ಗಿವ್ವಾಗ್ಗೆ ಅವರು ಏಕೆ ಇಂಥ ನಿವಳ್ಳದ ಸ್ವೇಚ್ಚಾಮಂಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರ್ವಾರ್ಹೀಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನಡೆತಕ್ಕ ದೂರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಗತಿಯೆನಾಗಬೇಕು? ಇದು ಜನರನ್ನು ಘಾಬಿರಿಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜನರು ಬೇಕೆ ತೆಗೆಯಲು ಬಾಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಕಾರರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಳೆವನ್ನು ಜನರು ಇಂಸ್ಟಾರ್ಲ್ಯಾಪ್ ಮೆಂಟನ ಹೇಳೆ ತೀರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ನಕಾರರದವರು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಏತಕ್ಕೂ ನಾಲಾದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಾಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಮಹ್ಯ ಬಂಡೆಗಳು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತೀಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚನವೇಚುಗಳು ನಿತ್ಯವುದಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟು ಕೊಡ ನಿತ್ಯತ್ವಿಲ್ಲ. ಹೆಗ್ಗಾಗಿ ಆ ಬಿದರ್ಕೆತಿನಿಗೆ ಈ ದಿವನ ಯಾವ ನೌಲಭಾಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜನರಿಗೆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಸನ್ನು ಬದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕರೆಂಟನ್ನು ನಡೆತ್ತೇ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಗ್ಗಾದರೆ ರ್ಯಾತ ಏನು ಬೇಕೆಂದಾ? ಬಿದ ರ್ಯಾತ ಬಧಿಕುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಲ್ರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 6,750 ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಸುಗಳು ನಾಯಂಕ್ರನ್ನು ರೂಪಿಸೆ. ಹೇಗೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವ ಈಗೆ ನಿಸ್ಲೇಪಿ ಯಾದವುಗಳ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ತಂಡೆಯೆವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಮ್ಮೆ ನಿಸ್ಲೇಪಿ ಅಗಿವೆಯೆಂದು ಅವರುಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಜೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಶ್ರೀ ಸಿ. ಅರ್. ಗ್ರಂಥರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಾರು ಹೀಗೆ ಹೊದಲು ಹಂಪೆಸೆಚ್ಚ ಸರಬರಾಯಿ ಅದುದು.

త్రీముతి కె. ఎస్. నాగరక్తమ్మ. - హాగే న్యాయంక్షణ్ ఆద పంపేసెట్టేగళల్లి కెంద్రద ఫైబరి యల్లి 136 సెట్టుగళన్ను సహే క్రమాదరాగింది. అప్పగిచ ప్రోకెట్ 86కేం సర్వీసెన్ను కొడలూగింది. అల్లగే ఒట్టు నరపరాయియాగిరతక్క 1,300 సెట్టుగళల్లి 891కేం సర్వీసెన్ను కొడలూగింది. జన్మ బెంగళారు జీల్లేగే బందరే అల్లగే ఇరటక్కుద్దీ 4,639, అల్లగే న్యాయంక్షణ్నాదు 1,258. అల్లగే ఫేబ్రవరియల్లి మంజూరాదు 87 సర్వీస్ కొట్టిరుపుదు—47కేం. ఇన్ను తుమికూరిన విచార తగేదుకొండరే అల్లగేన్నాయాంక్షణ్నాగిరుపుదు 1,074; ఫేబ్రవరియల్లి సహే పెమాద్ది 98; అల్లగే సర్వీస్ కొట్టిరుపుదు 85కేం. చిత్రదుగుఁ జీల్లేగే న్యాయంక్షణ్నాగిరుపుదు 3,556. ఫేబ్రవరియల్లి కొట్టిద్దీ 42, సరిస్సినల్లిరతక్కువు 47 సహేత్కాక్షానరాజీల్లేయల్లి 2,049. ఫేబ్రవరియల్లి సహేంక్షణ్నాదు 54, సర్వీస్ కొట్టిరుపుదు 49. ఇష్టర్లా అదమేల్లే నమ్మి చ్చుసులు జీల్లేయ విచార కేళి; సినమ్మి జీల్లేయల్లి కొళ్ళేగాలి, గుండుపేచే, మత్తు నంజనగూడు ఇవెల్లా బహా నామ్మిదిల్లాద న్నేళ గాల్లేను? ఇల్లగే కొట్టిరతక్కుద్దీ 1,462 సెట్టుగళు ఫేబ్రవరియల్లి మంజూరాద్దీ 58 సెట్టుగళు. అల్లిగే సిఎసినల్లిరుపుదు 26 సెట్టుగళు, ఇన్నుళిదపుగఁల్లా హాగేం బిధివే. ఇదు బెంగళారు మత్తు కోల్లారాదల్లి మాత్ర అగొబారదు. ఎట్లి హోగీ కేళిదరూ తంతి, కుర్వాన్నాఫామర్స్గళు ఎల్లప్పందు హేళుతార్లే. కోల్లారాదల్లి మాత్ర అప్పుబిరుతపే. ఏకి చ్చుసులాగే బరువదిల్లిపోలే గోతాత్త గువుదిల్ల. తంతి మత్తు కుర్వాన్నాఫామర్స్గళన్ను బరిఁ కోల్లార జీల్లేగే మాత్ర ఒదగిసిదరే బాసి జీల్లేగళల్లిరతక్క జనగాళగే అప్పగఁ సాకశ్య బేదహే? ఏకి ఇవయి ఈ రితి-మాదుతీద్వారో ననగే అధివచాగుతీల్ల. ఈ రితి మాదిదరే యావ రితి ఈ అభావ పరిస్తీతి హోగున్తదోరో గోతిల్ల. ఎందోరో యావాగలాదరూ నమగే కుర్వాన్నాఫామర్స్ కోట్టర్, త్లాపు కలపేరో దినగాళల్ల నుట్టు హోగున్తపే. అంతపుగఁన్ను నమ్మి కింగెళగే కోడుతారే. హేచ్చ్యు కడివే ఎలాల్ల rewind ఆద Transformer గళు. నమ్మి గతియన్ను దేవరే కావాడబేకు. చ్చుమ్మ అనాయిగళాగుతీద్దరూ నమ్మి ప్రదేశద జనగఁ కష్టపున్పుగళన్ను హేళువపరిల్ల, పుతు కేళువపరా ఇల్లదంతాగిదే.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ)

Sri KADIDAL MANJAPPA (Sringeri).—Mr. Speaker, Sir, I am grateful to you for giving me an opportunity to express my views on this all important problem concerning food and famine. After the country achieved independence, all our efforts are being made to make the country self-sufficient in regard to food and to meet scarcity conditions that occur in some parts of the country almost every year. They have been constructing new reservoirs and tanks with a view to provide irrigation facilities to the ryots, they have been sinking irrigation wells, they have been providing cheap credit to the agriculturists, and they are trying to introduce modern methods of agriculture. But, in spite of all these

efforts, the goal of self-sufficiency appears to be far far away. What is the reason? As a peasant's son and as one with some experience in administration, I have tried to analyse the reasons for our—I do not mean to say a failure—not reaching the goal within the expected time. The reasons are many. Firstly, the agriculturist is even now a creature who is subjected to exploitation at the hands of very many forces, even in spite of the little awakening he is having now. They are being exploited by the money-lenders, by the traders, by the land-lords, in some places by petty officials and by local touts. These forces are taking advantage of their illiteracy and helplessness to thrive at their cost. Secondly, agriculture, even to-day with the high prices, is not at all a profitable or comfortable avocation when compared to other avocations. In agriculture, food production is not profitable as much as it is profitable in the case of commercial crops. Sir, if I can give a few illustrations, I will be able to convince the House that the small cultivators and the tenants are worse than the coolies to-day. In this State, 50 per cent of the holdings consist of only five acres and below and about 20 per cent of the holdings are less than ten acres. If we choose a peasant family consisting of five souls, a family owning 5 acres of dry land either in Kolar District or Bangalore District, if normal conditions obtain and if the rainfall is good, they will be able to grow 15 pallas in an extent of five acres at the rate of three pallas per acre.

That is the average yield in the case of dry land in these areas. For 15 pallas, even without deducting the cost of cultivation, the price normally the agriculturist gets at the rate of Rs. 25 per palla will amount to Rs. 375. For 5 people the gross income is Rs. 375 and per head it is Rs. 75; and per day it is about 22 paise per head. Let us next take the case of rainfed wet lands in malnad. The average yield per acre in malnad is about 7 pallas of paddy. In an extent of 5 acres a family can grow about 35 pallas. The total gross income at the rate of Rs. 25 per palla will be about Rs. 875; per head it is Rs. 175. If you take the cost of cultivation, it will be half of Rs. 175. In the case of tenants for whom we have a lot of sympathy the income is half of it. That means the tenant is living on 2 annas or 3 or 4 annas. Even in the case of wet lands fed by the river channels, the average income per head per day cannot be more than 8 annas. These are the conditions obtaining in the agricultural sector. We must understand the difficulties of the peasants and try to give them all help. Unfortunately, there is an impression in the mind of some people, particularly some people living in the urban areas that the agriculturist is making a lot of profit on account of the high prices obtaining to-day. It is thoroughly wrong. A time will come perhaps within a decade when we will be compelled to give subsidies to the agriculturists. To-day an artisan like a mason or brick-layer and his family are able to earn Rs. 5 to 10 per day. But I will be very happy if an agriculturist is given Re. one per head. They are the people who work throughout the day. In the case of factory labourer there are at least restrictions with regard to the time. He is given other benefits; but the peasant works from dawn to dusk and

(SRI KADIDAL MANJAPPA)

gets 4 or 8 annas. This is the situation. Unfortunately, the public life of the country is dominated by business people and naturally, business people cannot appreciate the difficulties of the peasants who are illiterate, who are ignorant, who are not organised and who on account of their helplessness are not in a position to take what is legitimately due to them. The third reason is, at the lower rungs the administration is not as much sympathetic towards the peasants as it ought to be. I do not mean to say that all officials are hostile to the peasants, but my experience has convinced me that ~~at~~ certain levels some officials at least are not sympathetic towards the peasants. They have to go from post to pillar, and loiter from office to office; that is their plight. And some of our officers behave as though they are doling out from their pockets when the peasants approach them for legitimate reliefs. The fourth reason is, the burden of indirect taxation is heavy on the agriculturist. The town dwellers, some of them who ought to pay the tax and who are bound to pay the tax can easily evade the tax, but it cannot happen in the case of rural folk. The fifth reason is, there is a certain amount of uncertainty in the field of agriculture due to the delay in the land reform policy. The tenant does not know what he is going to get. The land-lord does not know that he is going to lose. Therefore, there is no sufficient incentive to the tenants to grow more food, taking risks. For all these reasons we have not been able to achieve the goal which we were very eager to reach.

Now with regard to scarcity relief, several Honourable Members who have participated in the debate have thrown out valuable suggestions. Some of them have found fault with the Government for doing this or that. I was in charge of famine relief for 9 years. I can claim to have some experience. Even the mightiest Government in the world cannot give adequate relief to the persons who are injured on account of the fury of nature. Government can give some relief. They can start gruel centres if there is acute shortage. They can start road works or irrigation works. After all those works cannot solve the problems of the people who are affected by scarcity conditions. Government are doing their best. After 1947 when the country attained independence several measures have been adopted by Government to meet the scarcity conditions which are a normal feature in this State, at least in about one-third of the State.

Government have sanctioned irrigation wells and tank works and is also giving other kinds of relief. But people must be made to fall back upon their own resources. I was suggesting to some people living in the scarcity areas that they should think of migrating to areas where there is plenty of rainfall and land. I feel that Government has taken adequate steps to meet the conditions prevailing in some parts of the State. Some Hon. Members suggested that rationing should be introduced and State Trading in foodgrains should be resorted to. I am a Socialist. I would welcome the idea of State trading in foodgrains but we must be very

cautious. Unless the administrative machinery is clean and efficient, State trading in foodgrains would land us in further troubles. The same applies to rationing also. Controls are necessary when there is dire need. If people have to be benefitted by controls, the administrative machinery must be very efficient and clean. For the present I am not in favour of introducing rationing in the State nor am I in favour of State trading. If it becomes inevitable. Government can take over wholesale trade in foodgrains. The other step that could be taken by Government is to prevent hoarding. They should take drastic steps to put an end to hoarding by vested interests. I would also suggest that the Government of India may make up their minds to dissuade the banks from advancing loans on the security of foodgrains. With these few observations, I conclude.

† ಶ್ರೀ ಕಾಂತರಾವ ದೇಸಾಯಿ (ಕುಪ್ಪಣಿ).—ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈತ್ರಿಗಳಾರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಾಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನಲ್ಲಿವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ನಭಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಕೈತ್ತೆದ ಮತ್ತು, ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಭಿಯ ಎದುರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕುಪ್ಪಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕನಲ್ಲಿ ನಾಶ್ಮೇಧ ವರ್ಷದಿಂದ ಬರಾಗಾಲ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಗಿದೆ. 1959ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ವರ್ಗೆ ಒಂದೇ ವರ್ಷ ನಾವಾನ್ಯ ಬೆಳೆ ಬಂದದ್ದು ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ರ ವರ್ಷದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಅಗ್ರಣಿಲ್ಲದು. ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಿಡತೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಾಸಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ದೆ. ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಕಾರರಕ್ಕೆ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ನಕಾರರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರದಿಕಾರ್ಯದಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅದು ನಿರಾಕರಣೀಗಳವಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣ ಕೂಡ ವ್ಯಧರ ನಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಲುಕ್ಕುನಾಯಿತು. ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಯಾವ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯವೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಿಡತೆಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಉಕ್ಕಾನಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಬಕಳ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, 15 ದಿವಸ ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಲೋಕದೆಲ್ಲ ವಾರ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಮಾಡಿದ ಇದರೆ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಬರಾವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಡವಾಯಿತು. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಡವಾದುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ್ ಹಾಜರ್ಸ್ ನಮ್ಮ ತಲೆ ಮೂಲೆ ಹೈಂಗಿಂಗ್ ಸ್ಯೂಡ್ಸ್ ಇದ್ದೆ ಹಾಗೆ ಇದೆ, ಮೊದಲು ನಾವು ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮಿಡತೆಗಳು ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರೇ ನಮ್ಮ ಕುಪ್ಪಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕುಪ್ಪಣಿ, ಲಂಗನ್ಸ್ ಗೂರ್ ಮತ್ತು ಹಾನಗುಂದ ಈ ಮೂರು ಕೈತ್ತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರಿಕ್ತತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನುವಾರು 30 ನಾವಿರ ಇಕರೆ ಜಮಿನಿಗೆ ಮಿಡತೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಇದೆ. ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಿಡತೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡಯಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆವು. ಅದರೆ ದುರ್ದೈವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಕ್ರಮ ನಿರುಪಯೋಗಳವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಲಂಗನ್ಸ್ ಗೂರು ಮತ್ತು ಹಾನಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಮಿಡತೆಗಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಷ್ಟ ಮಾಡಿದುವು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲದೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಬಕಳವಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವರಿಂದ ನಕಾರರ ದವರ ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಕಾಳಿನು ಬದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಗ್ಗದ ದರಬಲ್ಲಿ ಮಾರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕುಪ್ಪಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ಇಡೀ ರಾಯಕೊರು ಜೀಲೀಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರಾವರಿಯಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ದೋಷ ಹೊಡೆ ಪಾರ್ಶ್ವಕ್ಕೆ ನಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಏನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವರದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನಿರು

(ಶ್ರೀ ಕಾಂತರಾವ್ ದೇನಾಯ್)

ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾತ್ರ ತಣಿಗಿನ ಗಾಳಿ ಕುಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಏಂದು ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಾಜ್ಯಕ್ಷಾಗಳನ್ನು ಅಂದಿರೆ ಕರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕುಂಚಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದಪ್ಪು ಹೇಳುತ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನವಮ್ಯ ಕಡೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕೆರಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರೂಭಿಸಿದಾಗಿರೆ. ಹೇಳಣಿ ಮತ್ತು ಮಿಯಾನ್ ಎರಡು ಹೋಸಕೆರೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗಿತ್ವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ತೀವ್ರ ಮಾರುವಾದಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಭಾಗಮೇಳಳಗೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೆಷನ್, ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿ ಮತ್ತು ಹಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳು ಇವ್ಯಾಗಿಂದ ಬಿರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಾಯಿಂ ಆಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕುಪ್ಪಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಏಂದಿಯಂ ಪ್ರಾಜ್ಯಕ್ಷ ಮೇನರ್ ಇರಿಗೆಷನ್ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಾಹಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳು ಬೇಕು. ಹೇಳಿದ ಸಾರಿ ರಾಯಿಷಳರು ಬೀಳ್‌ಗೆ ಬಾಹಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ರದಿವೆ ವ್ಯವಾಳದಲ್ಲಿ ಸೀಡುವು. ಅದ್ದಿರಿಂದ ಕುಪ್ಪಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಹೇಳುತ್ತ ವ್ಯವಾಳದಲ್ಲಿ ಹಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಾಹಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ಈಗ ನವಮ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ 600 ವರ್ಗಗೊ ಬಾಹಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೆಂಡಿಗ್ ಇವೆ. ಅಹಾರಾಭಾವವನ್ನು ನೀರಿಸಲು ಅವುಗಳಿಗಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಅಗಲಿಲ್ಲ. 600 ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೂ ನಾಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಕೆಲವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಲ್ಪಿಣಿವಾಗಿತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ 170 ಅರ್ಜಿಗಳು ಹಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳು ಮಂಜೂರಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಗಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಕುಪ್ಪಿಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಿರಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಕುಪ್ಪಿಗಿಯಿಂದ ಒಕ್ಕುಲುತನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್‌ಗಿಗೆ ಎದ್ದೂತ್ ಇಲ್ಲ. ಅದಪ್ಪು ತೀವ್ರ ಹೆಚ್‌ಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ಪಾದಕ್ಕೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುವಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಿಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಸೆಕರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನವಮ್ಯ ಕುಪ್ಪಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಿಹಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಮ್‌ನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತ ಬೇಳೆಯಲು ನಹಾಯಿವಾಗಿ ಈಗ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಪ್ಪು ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾಹಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾರ್ಪೆಲ್‌ಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಜೆರಮಾಡಿ ಅಳ್ಳಿ ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಭಾವ ಹಾಗೂ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ನಾನಾ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬಾಕ ಉಳಿದಿದೆ. ನರಕಾರನಂಫಾಗ್ ಸಾಲಾಲ, ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳ ಬಾಕ ಉಳಿದಿದೆ. ಯಾರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಅವರಿಂದ ವಸಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ್ಲರು ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಸರ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಸರಿಜಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಳ್ಳಿ, ಇಳ್ಳಿವರು ಯಾರು ಇಲ್ಲಿರುವರು ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಕಪ್ಪುವಾಗಿದೆ. ಅದಪ್ಪು ವಸಳಲ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳೆ ಆಪರೇಟಿವ್ ಲೋನ್ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಬಾಕ ನಿಂತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಕ್ಸೆಟ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ ಕೆಂಟ್‌ಪಾಟ್‌ ಲೋನನ್ನು ಏಂದಿಯಂ ಒಮ್ಮೆ ಲೋನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕೇಳೆ ಆಪರೇಟಿವ್ ಲೋನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

2-00 P.M.

ಈಗಿನ ಮಣಿಗೆ ರಿಲೇಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಒಳೆಯದು. ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತ ಹೆಚ್‌ಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾಕಮ್ಮೆ ನಂಬ್ಯೆ ಜನರು ಕೊಲಗಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಕಾಲ ನಡೆಸಬಹುದು. ಅದರೆ ದುರ್ದರ್ಶವಾದಿಂದ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜಿಮ್‌ನಿನಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕುಲಗರು ತಮ್ಮ ಜಿಮ್‌ನಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ಹಾದು ಹೋಗು

ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಜಮಿನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲಬೇಂದು ತಕರಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಾತ್ತ್ವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಜಮಿನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರ ಜಮಿನನ್ನು ಅಕ್ಕೆಪ್ರರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಮಗಾರಿ ನಿಲ್ದದೇಯಿರುವ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಯುತ್ತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಲ್ಕ್ರ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕಲ್ಪಿರ್ ಕುಗಾರ್ತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವಶಾಲೆಗಳಾದ ಅದಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕಲ್ಪಿರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ್ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಷ್ಟಗೊಂಡಿರ್ ಪರಮಾವಧಿ ಹಿಂತರೆಚರ್ತೆ 160 ಡಿಗ್ರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸೇರಿಕಲ್ಪಿರ್ ಕ್ರೋಗಾರಿಕೆ ಮಾಡ ಮಾಡಬಹುದಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೂ ರೈತಿಗೆ ಇಂತಹ ದುಷ್ಪಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಬಿರಗಾಲದಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಮ್ಮಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ದೆಜೆಂಟ್ ದನಗಳಿವೆ. ನುಧಾರಿಸಿದ ತಳ್ಳು ದನಗಳಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಕ್ರಾಪ್ ವ್ಯಾಲ ಬ್ರಿಡ್ ಜಾನುವಾರಾಗಳು ಹಿಂದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲನಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ಅದಮ್ಮಾ ಬ್ರಿಡಿಂಗ್ ಬುಲ್ಗಾಗಿನನ್ನೂ ಹನುಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಈಗ ನಮ್ಮು ಕಡೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೋಧಿಕೊಂಡಲು ಹಾರುಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿ ಪ್ರದೇಶವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ. ಈ ಹೊತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ನಾನೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ನಭಾಪತಿಯವರನ್ನು ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬಿಳಿಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾತೇ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿರಗಾಲ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ನಭಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ಕೆ ನಡೆದಿದೆ, ಇನ್ನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತೇ ಬಾರದೆ ಅಂದೋಳನ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ದವರು ಅನೇಕ ಕೂರ್ಕುಮಾಗಳನ್ನು ತೇಗೋಂಬಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪ್ರಾಪ್ತವರೂ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಚೀಲುಗೊಳಿದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚೀಲು ಅಕ್ಕಿ ಬಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಬಿರುತ್ತೆಂದು ನಮಗೆ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾದಿದಾಳು ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಂಪಕ್ಕೂ ಇಗಾದ ಕೊಣಕ್ಕಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮಾಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದೆಂಬಿದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಎರಡು ಸಾರಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಭೇದ ಇರುವ ಹೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಉಂಟಾಗಿ ಮಾಡುವ ಜನರು ನಲವತ್ತು ಅಥವಾ ಇವತ್ತು ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಜನರು ಎಷ್ಟು ಮಾಟ್ಟಿನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನುಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅವರು ಹೋಗಿ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತೇ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಚೆಚ್ಚಿಸ್ತೇ ನಾಲ್ಕು ದಾಗಿದೆ. ರಿಲೇಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತೇಗೋಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಗಂಡನರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೋಂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ಹೇಳುಮುಕ್ಕಾಲು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಗಂಡನರು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿ ಮಾಡಬೇಕ್ಕಾ. ಕೂಲಿಗೆ ಧಾನ್ಯ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಾವುದು ಎನ್ನುವುದೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಎಷ್ಟು ರಮಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಅದರ ಅನುಭವಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಗೋತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಜಿತರ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಸರಕಾರದ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿದ ಧಾನ್ಯ ಬೆರೆ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆರೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಧಾನ್ಯ ಮಾಟ್ಟಿನ ಕುಟುಂಬದಿನಿಂದ ಹಾತ್ತಾರೆ ಅಭಿಪೂರ್ವಿಯಿದೆ. ಅದರೆ ಅಂತಹ ರೈತರು ಎರಡು ಮುಂರು ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆರೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಧಾನ್ಯ ಮಾಟ್ಟಿಕ್ಕು ಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ಬೆಲೆಗಳು ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ವ್ಯಾಪಾರಾನಂತಹ ಜನರು. ಇದನ್ನು ಯಾರಾ ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರಾದು. ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ, ಅಸಕ್ತಿ, ಮತ್ತು ದಂಡವನ್ನು ಹೇರುವುದರಿಂದ ವರ್ತಕರು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಧಾನ್ಯವೆಲ್ಲ ವನ್ನು ಹೋಗಿ ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಗ್ರಂಥ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂದ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಆಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟಿರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಂಬಿದುವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿರಲ, ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೀಮಂತ

(ಶ್ರೀ ದಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ರಾಗಿರಲ ಅವರನ್ನು ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಶ್ರೀಮಾಡ್ ನಂದ ಅವರಾಗಲೀ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನುಬ್ರಹ್ಮಣಂ ಅವರಾಗಲೀ ಎಲ್ಲ ಕೆಂಪು ಹೊಗ್ಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿಕಾರ ಮಾತನಾದವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರೈನ್‌ನ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲ ಜೀಲ್ ಗ್ಲಿಂಗ್‌ನ್ ಹೊಗ್ಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಸರಕಾರದ ಯಂತೆ ಕಳಿಗಿನಿಂದ ವೇಲನವರಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಕಮ್ಮೆಕ್ಕೊಳ್ಳಿಂಗಾಗಿರುವ ಜನರು ಭವಿಷ್ಯ ಅವರ ಕೈಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪೆರ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಿಲ್ಪ ಅಹಾರ ಧಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುಹುದು. ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಹೊಗ್ಗೊಂತರ ರೀತಾಯಿ ಬಿಹಿರ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಅದರೆ ಯಾವ ಜನರು ಅನ್ನ ವಿಲ್ಲಿದೆ ದ್ಯಂಚಿಕ್ಕಿಡಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಲಪುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಪ್ರಧಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ನಂದಭಾದ್ರಿ ಎನ್ನೇನು ಕೆಲಸ ಒಂದು ಜೀಲ್ ಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಪರ್ಗ ದವರು ಮೂಲಕ ವರ್ಷಿಸುಂದ ಮಾನವೀನು ದ್ಯಂಚಿಲ್ಲಿದೆ ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಬಿಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಲು ಬಾಸನೆ ಜನರನ್ನು ನಹ ಕರೆಯಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ದೇಶ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗೆ ಜನತೆಯನ್ನು ಬರಗಾಲ ದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಇಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ದಾರ್ಜಾವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಗಾಗಿದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಮಾತ್ರಾ ಎಂದು ತೀಳಿದು ಕೊಂಡು ನಹಾಯಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ದ್ಯಂಚಿ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಅನ್ನ ಒದಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಲ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಾನಲ್ಲಿಯ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅಂಥವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೊದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭೂಪ್ರಾಷಾರವನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರಪದಿನು ಪ್ರಧಾನ ಅನಾದ್ಯ. ಇಂಥ ದಾರ್ಜಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಬಿಹಿರ್ ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು, ಕೂಡು ಹಿಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಧ್ಯಪ್ತ ಜಾಗತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಸೂಲದ ಹಣವನ್ನು ನಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಣ್ಡಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೀಳಿದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಜನ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಕಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಪುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಂಬಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೀಳತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರಿತಿ ಅಂತ ರುಹುವಂತು ಗಳ ಹೊಳೆಕೆ ಬಿಲಯಾದ ಜನರ ಹೀಲೆ ಸರಕಾರ ಅತ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದಲ್ಲಿದೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇಂಥ ಸಮಯವಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧರ್ಭವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಿಗೆತನಾ ಪ್ರೇಸ್—ನೀರಾವರಿ ಬಾಧಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಬಾಹಾ ತೆಗೆದುರೆ ಬಿ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಿ ಪಿ ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ರಿತಿ ಅಗಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಬಾಹಿಗಳಾಗಿ ಗಳಿಗಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಳೆದ ಮಾರು ಪರ್ವತಿನಿಂದ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಬಿ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಿ ಪಿ ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ರಿತಿ ಅಗಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಬಾಹಿಗಳಾಗಿ ಗಳಿಗಾಗಿ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮಾನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಲಾಜ್ ತಮ್ಮಾರಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಬೇರೆಲ್ಲೋಗೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೀರುವುದು ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರೂ ಕೂಡ ಪವರ್ ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಗೆನಿಲ್ಲಿ. ಇಂಥ ದಾರ್ಜಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನ್ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ

ಮಾರು ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. 60—70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ಮ್ಹ್ಯ ಕೆಲಸ ವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ರೀ-ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಪ್ರೆಇಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿ ಹೊದರೂ ಅದರ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಕೋಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಫೇಸ್‌ಲೆ ಎಸ್‌ಪ್ರೆಇಟ್ ಮಾಡುವಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಅರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂಟಾರ್ಕ್‌ರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಸ್‌ಪ್ರೆಇಟ್ ಬದಲಾವಣಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹೋಲಿಭಾಯ್ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ 500 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಾಕಪ್ಪು ಅಕಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೇಳೆದು ತಮಗೆ ನಾಕಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಹ ಭತ್ತು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯಪಿದೆ. ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸದುದೈತದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಕೋಣಾರ್ಕುತ್ತರ ಜನರ ದಾರುಣ ಪರಿಶೀಲಿ ಬಗೆಹಿನಂಬಿಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಏನು ನಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಜನರಿಗೆ ಅದು ಎಪ್ಪಾರಮಣಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿನುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿನಂಬಿಕಾಗಿದೆ. ಅಕಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವರ್ತಕರು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಅಂತಾರ ಧಾನ್ಯ ಹೋರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ವರ್ತಕರು ಅಂತಾರ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅಭಾವದ ಕ್ರಿತಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಖಂಟಿ ಖಂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗಿದೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಸಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ಮೇವು ಇಲ್ಲದ ಕರಿಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಯಂದ ಏದುರಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುವ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಏಮುಕ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗೆ ಬಾಸಿಗಿ ಜನರ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯಾದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಅಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಅಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜವಾಬಾದ ರೀಮ್ಯಾಳ್ಯಾ ಪರಾದ ಶಾಸನ ನಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಜನರಿಗೆ ಜಾಗೃತ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು. ರಿಲ್ಯೂ ವರ್ಕ್ ಸಾರ್ವಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಗೋಧಿ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇಂಥ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶೀರ್ಷಿಸಿದ್ದ ಯ್ಯಾ ಕಾಶೀಪುತ್ರ (ಶಿರಕಟ್ಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಂಟಾಗಿ ಅಂತಾರ ಧಾನ್ಯ ಇಲ್ಲಬೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೀಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಹೊನ್ನೆ ದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಂತಾರ ಧಾನ್ಯ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಎಡು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೋಧಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ದೊರಕಿಸುವ ಸಂದರ್ಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಹೇತುವ್ಯವಚಿಕಾವಾ ಸ್ವಾಗಿತಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಸರಕಾರ ದವರು ಅಂತಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ತಂದು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಬಿರೀ ಪಾರ್ಶ್ವಭಾಷಾ ಸ್ವಿಚ್ ಮಾಡಿ ಅಶ್ ತೋರಿಸಿದರೆ ಆಗುವುದು ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಅದು ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ನರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಾರ ಧಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಧಾರಾವಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನಬಾದರೆ ಕಳೆದ ಬದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಖಂಟಿ ಖಂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತುರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯಾಗಿದೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ತೋರಿಸಿದೆ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಜನರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾರ್ಥ ಯಾದಿಂದ ಅವರ ಮನೆ ಜಟಿ ಮಾಡಿ ವಸೂಲಾಗ್ಯಾದತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಏರದನೇದು, ಕೊಟ್ಟಂಥ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು 5-6 ವರ್ಷ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದ್ದನೇ, ದಾರಿ ಇಲ್ಲಬೇನೆ, ಒಂದು ಕಣ್ಣವಾದ ಹೋರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಿಯ ಕಾತಿಮಾರ್ತ)

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಈ ನಮ್ಮುದಲ್ಲಿ ಜೀಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಹಕಾರ ನಂಫಾಗಳ ನಾಲು ಹಾಗೂ ತಕಾವಿ ನಾಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪರ್ವ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

ಧಾರವಾಡ ಜೀಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೈನೆರ್ ಕವಾಗಿ ತಾಂಗಭದ್ರ, ವರದ ಹಾಗೂ ಮಲತ್ಯಬ ನದಿಗಳು ಪರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ನೀರಿನ ನಾಫಲ್ತೆ ಇದ್ದರೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಹಂಡಿಳಿದೆ ಆ ಜೀಲ್ಲೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ನಾಡಿಕೆಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರಕಾರದ ಪ್ರಾಚೆಸ್ಟ್ ಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳು ಇಷ್ಟಾದ್ವಾಗ್ಯಗಳು ಕೊಡ, ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬಿಡಿಸದೆ ಇರುವುದು ದುರ್ದ್ವಪದ ನಂಗತಿ. ಹೇಳಿಗೆಂಬು ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇರುವ ದಂಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೀಕು ಬಣಿಗಿದೆ. ಆ ನೀರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೂತರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಇರಿಗೇಶನ್ ದಿವಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಧಾರವಾಡ ಜೀಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಪನಾಗ್ರಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲ್ಪು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಬಹು ದಿವಸದಿಂದ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಅದರೆ, ಅದರಿಂದ ಇನ್ನು 20 ಪರ್ವವಾದರೂ ನಾಫಲ್ತೆ ಬದಗಲಾರದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 2-3 ಪರ್ವವಾದರೂ ಕೊಡ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಸೈಫ್ರನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿದೆಯೇ ನಿನ್ನಿಸ್ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಬಾಬಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜೀಲ್ಲೆಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಅಪ್ಪಿಕೆನ್ನುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನಿನಲ್ಲಿವೆ. ನ್ಯಾಧ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಬೆಂಬು ತೀರಿನತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥಾದು 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಸರಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಬಿರಾಗಿಟ್ಟಿ ಬಾಬಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ರೀತೆ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ರೊಕ್ಕಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೀಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಬಾಬಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಶಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರೂ ಹಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹಳ್ಳಿಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೂ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಬದಿಸುವಂತೆ ಅದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಗಾಗಲೆ ನಿನ್ನ ಯಾ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 29 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಬಿಜನಲ್ ಕಮ್ಪ್ಯೂಟಿನಿಗೆ ಹಂಚಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಅಭಾವ ನೀರಿನತ್ತೆವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. 29 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು 4 ಡಿಬಿಜನ್ ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತರನಾಗಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ? ಒಂದು ಉರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಬಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಅಲ್ಪ ಹಳಿದಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅಕಾರೋಿತ್ ನ್ಯಾಚೆಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅಗಾಗಲೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀರಿನವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬದ್ದುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಯೋಜನೆ ವಾದಿದಾರೆ. ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಅಗಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸನ್ನು 3-4 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಣಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಾಹಾರವೆಂದಿದೆ; ಅನ್ನ ವಿಭಾಗ, ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕರಗಳಿಗೂ, ಜೀಲ್ಲೆಗೂ ಹೇಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮ್ಯಾಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಈ ದುಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿನರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೊಡ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದವರು ಕಾಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾರೆಕೊನೂರು, ಸೂರ್ಯಗ ಮತ್ತು ತರಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರಾಗಿಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಬೇರೆ ಜೀಲ್ಲೆಗೆ ಹೇಗೆದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ 4 ಮೆಟ್ರೋ ದೂರದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು 6 ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಕೊಲಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಿ.ಡಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಯವರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಯಾದರೂ ಪಾರಾವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ. ಈ ದೋಷವನ್ನು ತಾವು ನರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಭಿನರುಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸನ್ನು ಪಾಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬದ್ದ ಕಂಕಣರಾಗಿ ನಿಂತರೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಸರಕಾರದವರು ಬರೇ ನೋಡಿಕೆಷ್ಟೆನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಹೋಗಿರಾರು.

ಇದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೀಜ ಹಾಕಿ, ಅರು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರೈತರೆಷ್ಟು ಮಂಬಿ, ಬರಗಾಲದ ಕಾಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡಾಷ್ಟೆ ದುಡಿದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ತಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ರೈತನು ತನಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಷಿರೂಹಣಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವ ದ್ಯುತ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವ ಸಂದರ್ಭ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಂತ್ರಗಳು ಹೇಳಿದರು, ತಕಾವಿ ಲೋನ್‌ನ ಹಳೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು. ಎಪ್ಪು ಹಳ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಬಿತ್ತನೆಗೂ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬೀಜ ಸಿಕ್ಕುದ್ದ ಪರಿಸಿತೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ತಕಾವಿ ಸಾಲಾದು. ಅದನ್ನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿನ್ಯಾಸಿಗಳೇ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೊಗಿ ವಿರೀವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದರ ಬದಲು, ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡೆಮೆ ಇರುವ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕರ್ ಇನ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ಕ್ವಾರುಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಹಂಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯಲ್ಲ.

ಹಾವೇರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವುನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷದ ರಾಗಾಯಿತು ಅದಕ್ಕೆ ತಾಗು ನಿಂತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಗದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೇಗ್ ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹಾದಳಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಸಿ ವೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಾದಳಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲರ ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲರ ವರ್ಷಾದಿಕೇಷನ್ ಸ್ವೀಕಿದೆ; ಮರೀರಿಯ ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮರೀರಿಯಾ ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಸ್ವೀಕಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮೂರ್ಖ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಂಟನ್ಯಾಯನ್ ಸ್ವೀಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಕಾರೋತ್ತಮತ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್. ಈ ಸ್ವೀಕಾರ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಕ್ಕಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ? ಇದು ರೈತನ ರಾಜ್ಯ ರೈತನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತೀರು. ಅದರ ರೈತನಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೀಲ್‌ಫ್ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೇರು ನಾಶವಾಗಬಂತೆ ಸರಕಾರ ಫಸೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ರೂಪಾಯಿತ್ತರಿಗೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಿಂಬಿಸಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ನೋಕರೆಲ್ಲ ಸಿಂಪಡಿಸಬಹುದಲ್ಲಿ ಕುಲಾರ ಬಂದಾಗ ಇಂಜಕ್ಟ್ ಕೂಟಿಗಳನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಅಂತ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಂದೂವರ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮಾನೀ ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅಹಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ ದಿಪಾಚ್‌ ಮೆಂಟಿಸರು ಅದಕ್ಕು ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಸಮೂಹಾಲನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವರದಾ ನದಿ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗ್ ಸರ್ವೆ ನಡೆದು, ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ, ಹಾವೇರಿ ಹಾನಗರ್, ಶಿರಹಟ್ಟಿ, ಮುಂಡಗ್ರಿ—ಈ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸ್ವಾಕ್ಷರ್ಯ ಬದಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಘುದ್ದಾಗ್ರೇನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬೇಕೆಂದರೆ, ರೈತನಿಗೆ ಕಾಳು ಇಲ್ಲ. ರೈಷಣಿಗ್ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು. ಸರಕಾರ ಸಂಘರ್ಷ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಹಂಚುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಗೋಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೋಂದು ದೋಷವಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಶ್ವಯುವೇಸೆಂದರೆ ಸರಕಾರ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೆ ಪರಿಫರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಗಿ ಗೋಧಿ ಕೆಳಿದಾಗ, ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಅಹಾರ ಜಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳ್ಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಯಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ವುನೆಗಳಾದ ಅಹಾರ ಬೆಳ್ಗಳಾದ ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಕೆಳ್ಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ರೀಲ್‌ಫ್ ಪರ್ಸ್‌ಎಸ್‌ಮ್ಯಾಬ್ಲಿಷ್ ಅದಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿದಳಿಕೆಯನ್ನು ಬದಗಿನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋತ್ತಮಾದಬೇಕು. ಅಭಿನರುಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿದಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಂಜೀಗಾಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಭೇಟ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಭಾಪತಿಗಳೇ; ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪದ್ದೆ ತಡೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಇದರಿಂದ ಒಂದಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಫಸೂ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಹೆಚ್ಚುಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಕಳ್ಳಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಚೆಚ್ಚಿ ಮಾಡುವುದು, ನಿಮ್ಮನೇ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಮನಗೆ ಹೋಗುವದು ಇಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಯಿವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎದು ಈ ನಮ್ಮುದ್ದಲ್ಲ ಹೇಳಲು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕುಪ್ಪರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕನಲ್ಲಿ 45 ನಾಲ್ಕರ ಏಕರೆ ನಿರಾವರಿ ಮಾಡುವ ದಕ್ಕಿ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ಈಗ ಕೇವಲ 10-15 ನಾಲ್ಕರ ಏಕರೆ ಮಾತ್ರ ತರಿ ಆಗಿದೆ. ಉಳಿದಿರಕ್ಕು 30 ನಾಲ್ಕರ ಏಕರೆ ತರಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಜನ್ಮಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಿರಾವರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಿಹಕ್ಕ ಹಿಂದೆ ಬಿಡ್ಡಿರುವುದೇ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನಲ್ಲಿ ತಂಪೆ ಸೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದು ಏದ್ಯಾಚ್ಚಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ನಾಕಾದಪ್ಪೆ ದೊರೆಯುವ ಸಂಭವ ಇರುವದರಿಂದ ಇರ್ಗೇಣ್ಣ ಬಾಹಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನಕಾರದವರು ನಿಗಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು 10 ನಾಲ್ಕರ ಏಕರೆಗೆ ಒಂದೂಂದು ಪ್ರದೇಶವನಾಗಿ ಏಂಗಿಡಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಕಾರದವರೇ ಬಾಹಿ ತೋಡಿ ತಂಪೆ ಸೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಿರಾನ್ನು ನಹ್ನೆ ಪ್ರಮಾದಿ ರೈತರಿಂದ ವಾಟರ್ ರೆಚ್ ಮಾತ್ರ ಕಾಂಟಿಬಿಂಬಿಷನ್ ನನ್ನ ಪನ್ನಿಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಸಿದ್ದವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಕಾರದವರು ಒಂದು ಸ್ವಿಮನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಬಾಹಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ತಂಪೆ ಸೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ತರೀ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕಳಿ ವಾಗಾತ್ಮಕ ಮಾತ್ರದ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚೆ ಅಹಾರಾನನ್ನು ದೇಶಿಯಾದಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ನಮ್ಮುದ್ದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ತಾವು ಬಾಹಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ದುರುಪ್ಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ನಾಲ್ಕು ಅಣಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ 12 ಅಣಿ ದುರುಪ್ಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡನ್ನು ತಾವು ಖಚಿತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ನಿಕಟಿನಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ನಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ನಂದಭರ್ಫದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಆಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ವಾಸ್ತವ ನದನ್ನರಾಗಳು ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯಬೇಕು, ಅದು ಇಳಿಯದೇ ಬಹಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ತರವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ಹಾಗ್ಲಿದೇ ರೇಖನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೆಳಮಣಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹಾನಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಕಾರದವರು ಬಿಹಕ್ಕ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ತವಾಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂದ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀರ್ಯ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರಾಗಾಯ್ತೇ ಈ ತೆಗೆಯಾದವರಿಗೂ ಒಂದು ಏಕರೆಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಖಚಾರುಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಖಚಿತ ಮಾತ್ರ ಕಟಾವ ಮಾಡುವ ಖಚಿತನ್ನು ಅಲ್ಲದೇ ರೇಖು ಅಗ್ಗಿ ಮನಗೆ ತೆಗೆದು ಹೋಗುವ ಖಚಿತ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಅದುನಿದಗಿನ್ನಿಂಬು ರ ಜಾತಾ 100 ರೂಪಾಯಿ ಅಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತರೀ ಪನಲಿಗೆ ಒಂದು ಏಕರೆಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿ ಅಗುತ್ತದೆ. 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸುವಾರು 15 ಪರಾಲ್ಲಿ ದಿಂದ 20 ಪರಾಲ್ಲಿ ದವರ್ಗೊಳಿಜಾರಿ ವರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಹಕ್ಕ ಮುತ್ತಾಪಚಿಯಿಂದ ವಾಡಿದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಗೊಟ್ಟಿರಣನ್ನು 100 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಗೊಟ್ಟಿರ ಹಾಕಿ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕರೆಗೆ ಗೊಟ್ಟಿರದ ಮೊಬಿಲಿಪ್ಲಸ್ 400 ರೂಪಾಯಿ ಅಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೂ ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಇಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ವುದಾದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ನಾದ್ವಾಗಾತ್ತದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಇದನ್ನು ನಕಾರದವರು ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನಮ್ಮುದ್ದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಬೇಕಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ನಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಗೊಟ್ಟಿರ ಮತ್ತು ದುಡ್ಡ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಒಂದಿಗಿಸಿದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಷ್ಟೇ ಸಿವರಾಜೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ನಂದಭರ್ಫದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸೋಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆ ಸೋಸೈಟಿಗಳ ಇವರ ಪ್ರೇಕ್ಷಿಕೆ ಕೆಲವು ಸೋಸೈಟಿಗಳವರು ಡಿಫಾಲ್ಪರ್ಸ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಬಹಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೋಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಪಾಡಿ ಅವರು ಗೊಟ್ಟಿರ ವರ್ಗಾರೆ ಕೊಡುವುದರೂಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಸಂದಭರ್ಫಗಳು ಬಹಕ್ಕ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡ ಮತ್ತು ನಕಾರದಲ್ಲಿ ಗೊಟ್ಟಿರ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾರಂಭನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನಂದಭರ್ಫದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಉಳಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 5 ಎಚ್‌ಎ ಹಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಮಿಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಏತ್ತು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ 600-800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಗಾಂಡಿಗೆ 600-700 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಾಮಾನಿಗೆ ಸುವಾರು 2 ನಾಲ್ಕರ ರೂಪಾಯಿಗಳು

ಆಗುತ್ತದೆ, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬದಲ್ಪಡಿರುತ್ತಿರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೇಲಿನರಿಯನ್ನು ಒಬದ್ದಿನಿಂದ ಯಾರ್ಕಾರ್ಡು ರೂತರು ಬೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ರೈತರಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ವನ್ನೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ଜୁମ୍ବୁ ନିରାପରି କେଲନଦିଲ୍ଲୀ 10 ଚପ୍ଟ ଦିନଦିଲୀ ବୁଝିରତକ୍ ଅନେକ କେଲନଗାଳୁ ଜୁମ୍ବୁ କୋଦ ହାଗେଲୀ ଜୀବେ । ନୁପୁରାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଟର ଏକର ନିରାପରିଯାଗତକ୍ କାମଗାରିଗଳୁ ଅଧିକଂବଧ ଆଗିପେ, ନମ୍ବୁ ତାଲୁକୀନଦିଲ୍ଲୀ ଜୀରତକ୍ ବିନ୍ଦୁ ବିପର୍ଯ୍ୟ ହେଲୁତେଣେ ମୁତିପୁଛିପାଇଁ ଚାନରା ଅନ୍ତ ବିନ୍ଦୁ ଚାନରା 1958ରିଲ୍ଲୀ ଶେରୁ ଆଯିତୁ । ଅଦୁ ଆଗ କେବଳ 24 ନାବାର ରୂପାଯାଗଳ କେଲନପାଇଗିଥିଲୁ । ଅଦରିଂଦ 90 ଏକର ତରିଏ ଆଗୁତାରୁ ଜୀତୁ, ଅଦୁ ଲୁଧିପରିଗୋ କୋଦ ମୁବିଦିଲ୍ଲୀ । ଦୋଦୁ ନକଟ୍ଟେ ଜୁମ୍ବୁନଦୁ 6 ଲକ୍ଷ ରାତ୍ରି ରୂପାଯା ବିତିନଦିଲ୍ଲୀ ପାଦ ବେଳାଦୁ 10 ଚପ୍ଟ ଆଯିତୁ, ଆ ଚପ୍ଟ ଅଦରିଂଦ ନିରୀରା କୋଦୁପାଇଁ ଶ୍ରୀତିଗେ ବିନ୍ଦିଦେ । ଆ ରିତି ଦେଇଦିଲ୍ଲୀ ଅନେକ କେଲନଗଳୁ ଅଧିକଂବଧବାରୀ ନିରୀରା କୋଦୁରୁଵାନ ନଂଦିଭାଗଗଳୁ ଅନେକବୁ ଜୀବେ । ଏବଂଦୁ ହେଲୁତେଣେ । ଜୁମ୍ବୁ ବିପର୍ଯ୍ୟଦିଲ୍ଲୀ ନିଗାପକିନି ତରେ ପ୍ରାପନାଯୁ ପାଦାପୁଦକେ ଅପକାଶ ମାଦିକୋଦବେଳେକିନଦୁ ଆ ସଂଦିଭଦିଲ୍ଲୀ ହେଲୁତେଣେ । ଜୁମ୍ବୁ ହେଲେ ନେମ୍ବୁ ନାଲୁକୁ ପାତୁ ଗାଳିନୁ ମୁଗିନୁତେଣେ ।

ତୀର୍ତ୍ତ ଗାବଙ୍କ ଏହିରଙ୍ଗେ (କରିକର).—ମାନ୍ୟ ନୟଭାବତିଗଳେ, ନିନ୍ଦେ ଯୁଂଦ କି ନଭେଟ୍‌ଲ୍ଲ କି ଦାରୁଣବାଦ ବିଂଦୁ ପରିଣ୍ଟିତିଯ ପିକାରାଦିଲ୍ଲ ନାହାଲେବା ଜେଜେ ପାଦମୁତ୍ତାୟ ଇହେଁବେ, ଲାଲରା ତମ ତମୁଗେ ତିଥିଦ ନପକେଖନ୍ତିନ୍ତୁ ଆ ନଭେଟ୍ ଦୁଃଖିଯ ଦୁଃଖିଯ ଦେ ତିଥିନୁତାୟ ଇହଦାରେ. ଦେ ଜେଜେ ଆ ନନ୍ଦଭିଦିଲ୍ଲ ଆଦମ୍ବ ବିକଳ ଲାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଚାଦ ଜେଜେ ଏବଂଦୁ ନରଗେ ଅନିନ୍ଦନ୍ତାୟ ଇହେ. ପକ୍ଷିଦରୀ ନମ୍ବୁ ଦେଶିଦ ମୁଣ୍ଡି ଜୁନକ ବିଂଦୁ ପରିଣ୍ଟିତିଯ ନାବୁ ଏଦିରିବେଳେକାଦ୍ଦୁ ମୁତ୍ତୁ ଆଗାଗେ ଜୁନକ ବିଂଦୁ ପରିଣ୍ଟିତିଯ ନମ୍ବୁ ହେଲେ କହିଲୋଇଗେ ତରବେଳେକା ମୁତ୍ତୁ ଜୁନକ ପରିଣ୍ଟିତି ପଦେ ପଦେ ବିରଦ ହାଗେ ନେଇଦିକେଳାଲୁଗୁପୁଦେଖେ ନକାରାର ଯାଚ କାର୍ଯ୍ୟକୁମହନ୍ତି ତିଗଦୁ କେଳାଲୁଗୁପେକୁ ଏବଂବୁଦନ୍ତୁ ଯେଇଜେନେ ମହାଦ୍ୱାରକେ ଆ ଜେଜେ ବିକଳ ନଶୀଯକଚାଗୁତ୍ତ ଦେ ବିଷିନ୍ଦ୍ରିୟନମ୍ବୁ ନମ୍ବୁ ମୁହୂରତୀରେ ରାଜ୍ୟଦିଲ୍ଲ ନମ୍ବେ ବିଂଦୁ ହେଲେଦ୍ଵେ ତୋଳଦର ଏବଂଦେ ନିରାପର ପ୍ରଦେଶ ନମ୍ବୁ ରାଜ୍ୟଦିଲ୍ଲ ବିକଳ କିମ୍ବିମ୍ବ ଇହେ. ନମ୍ବୁ ନେଇମୋରେଯ ରାଜ୍ୟଗଭାଦ ମୁଦରାନ୍ତେ ମୁତ୍ତୁ ଅଂଧ ପ୍ରଦେଶଗନ୍ତିନ୍ତୁ ନେଇଦିଦର ଅଲ୍ଲ 40 ପ୍ରେସ୍‌ଟେ ମୁତ୍ତୁ 26 ପ୍ରେସ୍‌ଟେ 26 ନିରାପର ଜରକରୁ ଭୋଲି ଇହଦେ ନମ୍ବୁ ରାଜ୍ୟଦିଲ୍ଲ କେବଳ 7 ଅଧିକା 8 ପ୍ରେସ୍‌ଟେ ଭୋଲି ମାତ୍ର ନିରା ପରିଗେ ବିରତା ଇହେ.

ಶ್ರೀ ಪಣ್ಣ. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇದು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂದಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ದೂರದಾರ್ಥಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಡಿ ಪ್ರಿಯರು—ಹಾಗೇನೂ ಅಲ್ಲ. 1956 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಕನಾಡಕ ರಾಜ್ಯವಾದ ನಂತರ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯನ್ನು ಬಗ್ಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏರದು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಬರಗಾಲ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿಸುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಿಕೊಂಬಿದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಾರ್ಗ, ಈ ಏರದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಜನೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೀರಾವರಿ ಬಹಳ ಕಡವೆ ಅಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷ್ಣ, ಕಾವೇರಿ ಮಂತಾದ ಹೊಳೆಗಳ ನೀರನು ಪರಮಾಂತರಿ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಂಶನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನರವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕ ಹಣ ಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಈ ನಭೇಯಲ್ಲಿ ಜಣಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಂದಾಜಾಗಿಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಇಡಕ್ಕ ನುಮಾರು 200 ಕ್ರೊಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ 20 ಕ್ರೊಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿ ಮಾಡಿದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾದರೆ ಶೇಕಡ 23-24 ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ನುಮಾರು 40 ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಇದೆ. ಆ ಮಾಡುಕೆ ನಾವು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಷ್ಟು ಬಾಗ್ರತ ಇರುವ ರಿಂಹೋನ್‌ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಂಪಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ಕೊಡುವುದು ಸಾಲಾದು. ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ಬಾಹಿ ತೆಗೆಯಲು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಏರದನ್ನು ಬಿಂದುವಾದರೆ ನಾನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ಎರಪ್ಪ)

ಎಂಬೆ ಪರಿಷಿತಿ ಇರುವ ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ನಕಾರ ರವನ್ನು ತೋಳಬೇಕು. ಇದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸ.

ಈ ಸತ್ಯದಾಗರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಾನು ಅ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುತ್ತಾತ್ತ್ವ ಅಂದ ಬಹುತ್ತಾತ್ತ್ವ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಪ್ರವಾಸವಾದಿ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಬಿಂತಿತ್ತು, ಈ ಸಾರಿ ಎಂದೂ ಬರಗಾಲ ಬರದಿದ್ದ ದಾವಣ ಗೆರೆಮಾತ್ತು ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಭಿವಾ ತೆರೆದ್ದೀರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಅನೇಕ ಕೇರಗಳಿಗೆ ನೀರ್ಲೇ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ತೆಗೆದರೂ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರ್ಲೇ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕಡೆ ಇದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತಕ್ತಿಯಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಕಂದಾಯ ವನ್ನೇನೋ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನಾನು ದೂಷಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸನ್ನೇಂದ್ರ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆಗಾಗಲೇ ತೇಕಿದೆ 75-80 ಭಾಗ ವಸೂಲಾಗಿರಬೇಕು. ಆಗಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಸಹಾಯ ಭೂತಿಯಾದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾ ದರೂ ಕೂಡಿರೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಸನ್ನೇಂದ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬಹುದು. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ತೆಗೆದುಗ್ಗೆ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ನಾಲಿದು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳಕ್ಕೆ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚಬಿಗಿದೆ. ಯಾವಾ ಗಲೂ ದರ ಇಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜೋಳ ಕ್ಷಿಂಟಾಲಗೆ 68 ರೂಪಾಯಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಈತ್ಯಾಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ತಕಾವಿ ನಾಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೋಳಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಾದುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರನೆಂಘಣಿಗೆ ಕಾಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಜೋಳ ನಿಕುಷದಿಲ್ಲ ರಾಗಿ ನಿಕುಷವುದೂ ಕಷ್ಟವಿರಬಹುದು, ಅಕ್ಕ, ಗೇರ್ಡಿ ಇದೆ, ಅವನಾಡುದರೂ ಕೊಡಿ. ವರ್ತಕರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿದರಾಗಿ ನೇನ್ನಸ್ವಿಂಗಿಗೆ ಕೇಡಿ. ವರ್ತಕರಿಗೆ ಕೊಣಟ್ರೀ ಅವರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಬಿಹುದು. ಅದು ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ನಂಸ್ತೀಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯನಿಂದ ಬೇಸಿಸಿಸ್ತೇವೇರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪತ್ತು ಉಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲ. ಸಿರಗು ಷಪ್ ದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಮೇವಿದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡುಹೋಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಮೊನ್ಯೆ ಬಿಂಬಿಸಿರಿಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಉಟವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಅದನ್ನು ನಾಗಿನಿವ ಭಾಜು ಹಾಲ್ನಿಸಬೇಕಿಂತ ಬಾಸಿಯಾಗಿ ಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇ ಭಾಜು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುದು.

ಇನ್ನೇಂದು ಸಲಹೆ. ಈ ರಿಲೇಫ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಣ ಬಹುಮಾಡುವುದು ಬೇಕು. ಹಿರಿಯಾರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರಿಯಾದ ಇಂಗೇಷನ್ ಪಾರ್ಪಾಕ್ಸ್‌ಗ್ಲಾಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಮಂಜೂರಾಗಿರಿ ಕೆಲಸ ಗಳೂ ಇವೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಾಖಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಾಖಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕಂಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಿಸ್ತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಾಖಲೆಗೆರೆ, ಹರಿಹರಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಧ್ರಿ ಪಾರ್ಪಾಕ್ಸ್ ಕೆನಾರ್ ಕೆಲಸ ಅಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಂಗಿದ್ದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನವರೂ ಹೇಳೆದುಕೊಂಡು ಅನೇಕರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಪಲನ ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಕಾರಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿರಿಯಾರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಫಿಕಪ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಇವನ್ನೇಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ ರಿಲೇಫ್ ಕೆಲಸದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ವಿಚಾರ ದರೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಕಾಂಟಿಲ್ ಬಂದಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯ. ರಿಲೇಫ್ ಕೆಲಸವೆಂದು ಹಂಗಾಮೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿದರಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ವಿಚಾರದ್ದುಕ್ಕಿಂತ ಸಾಧ್ಯ ಕಾರಣಗೆತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೂ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಪ್ರತಿವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ರಿಲೇಫ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಪ್ರತಿವಾದ ಕೆಲಸ, ಇನರು ತೋಡದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರೋಟಿನ್ ಅಗಿ ಕೆಲಸವಾದದ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೆಡಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ಕೊಣಟ್‌ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೂ ಹಾಕಣ್ಣ ಗಮನ ಕೊಡಿದ್ದರೆ ಜನರ ಮೌರೀ ಕಾಡ ಕೆಡಲು

ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೈಪುನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆಬುಹುದು, ಜನರು ಅನ್ನಿತಿವಾಗ್ರಹಕ್ಕಿಳಿಯಬಹುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸ್ಟ್ರೋಂ ಅಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಯ ಬಾಗಿ ಲಗ್ಗಿ ಸಹ ಹೇಳಿಗೆ ರಿಲೇಫ್ ನಿರ್ದದೆಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ರೋಚೆಸ್‌ನ್ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಿರಾನವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ರೈತ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಳೇರಿಗೆ ಹೇಳಿಗೆ ಅಜ್ಞ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ನಾನು ವಿನುವುಫೂರ್ವ ಕವಾಗಿ ಹೇಳಿಪುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಯೋಜನೆಯಾದುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾಲ್ಪಿ, ನಮ್ಮು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಎಪುಜ್ಞಿಸಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿನಿಂದ ಕಂದಾಗುದಿರ್ಮಾಪನ್, ನಾಲಾಗುವುದೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿರಾಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅದಮ್ಮಿ ಜಾಗ್ರತ್ತ ನಿರ್ದದೆಬೇಕು, ತಡವಾದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಈಗೇನು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಬರುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಅದು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ನಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ: ನಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚುವಾರು ರಾಜ್ಯದವರು ಬಹಳ ಸಭ್ಯರು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಅಗಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ನಮ್ಮು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜ್ಯದ ದರರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಒಂದು ಕೂಗನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದು ತರಹದ ಸ್ವೇರನ್ನು ಹುಟ್ಟಿ ಪತ್ತಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿನೋಡ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹತ ನಡೆಯಹೇಗೆ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ನಿರಾಯಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೆ ಆ ಕ್ರಾಕ್‌ಟಿಕ್‌ಪ್ರೆಗೇಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅದರೆ ನಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚನಾರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಆ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ರೈಲ್ವೇ ಇದ್ದಂತಹ ಹೋಲ್ಯಾಡು ಮತ್ತು ನಿರೀನ ತೊಂದರೆಯೂ ಕೊಡುಹಾಗೇ ಅಗಿರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಈನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲಾಚೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೂಡನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಷ್ಟೂ ನಮ್ಮು ಕೂಗು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಡಕಾಡುಗಿ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕೂಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಬೆಂಬಲವೂ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಂತೆ ಎಂದು ನಾನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದೂ ಎಲ್ಲಾಗೂ ಅಗ್ಗಾವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವಂತಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಂದ ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹುದುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಪಾಠಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟೇ. ಇದು ಬಹುಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ಬರಿ ಅಕ್ಕ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯನ್ನು ಹೆಚೆರೇ ನಾಲ್ಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುಪುದು. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕೆಂಪು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಬಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿಂಫರಿ ಮೆರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಶ್ವತಪಾದ ಪರಿಕಾರಕ್ರಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪದೇ ಪದೇ ಬರಗಾಲ ಬಾರದಂತಹ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಾಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಿಂದು ಪಾರ್ಥಿನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ವಾಡವ್ಯಾ ಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ನಾನ್ನುಲ್ಲಿ, ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನನಗೆ ಬರ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಗೆ ಬಂದು ಬಿಡ್ಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇನು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಗಿನ ಸರಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ವೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾಟ್ಟಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸೆಪ್ಪಂಬಿರು 15ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಅಕ್ಕೆ ಇಬಿರು ವರೆಗೆ ನನಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತೆ ಬಾರದೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬತ್ತೆ ನೆಯನು ಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದೆಯಾದ ಬೆಳೆಯಾನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಶಾಶ್ವತ್ವೇಕೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕಾಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಪೆಳಸ್ಯಾ ಕೆಂಪೆರಿದ ಹಾಗಾಯಿತು, ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನನಗೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರಿಗಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ, ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾಗೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಗೆ ಹೇಳಿಸ್ತು ತ್ವರಿತ್ವ ಬಂದಿನೆ ಕಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಎರಡು ಮೂರು ಕರ್ಗಳ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಪೆಳಸ್ಯಾ ಕೆಂಪೆರಿದ ಹಾಗಾಯಿತು, ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನನಗೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರಿಗಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ, ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾಗೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಗೆ ಹೇಳಿಸ್ತು ತ್ವರಿತ್ವ ಬಂದಿನೆ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವರಿಗಳು ಶಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲವರಿಗಳೂ ನಿಗುತ್ತಿರ್ಲು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆ ಬಹಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೆಂಪೆರಿದ ಹಾಗಾಯಿತು ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಒ ಎನ್. ಮಾಡಪ್ಪ ಗೌಡ)

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರೇಖೆಗಳಿಗೆ ನುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಕ್ರಮ ಎಂದು ಕೆಲವರು, ಮತ್ತು ಈ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ವನ್ನು ಹಂಚಿಪಡಿಕ್ಕಾಗಿ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏರುತ್ತಿದ್ದೆ, ಅದನ್ನು ಕೆವ್ವಿ ಮಾದ ಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರದು ವಿಧಿದಿಂದಲೂ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೇಖೆ ನಿಂಗನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ದವಸ ಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀತಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಬಿಹಕ್ಕ ಹೀನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನೋನೆಚಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕೇ ವಿಧವಲ್ಲಿ ಹಂಚುವ ವಿಶರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಪ್ಪಿ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಪಡಿಸಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸೈಕಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂತಹೇ ಗೌಡರು ನನ್ನ ಶಾರಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 15 ಪ್ಲಾಟ್‌ಪ್ಲಾಟ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಾವು ಅವರೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುವರು, ಕೇವಲ 10-12 ಮುಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ದೇರಿದಲ್ಲಿರುವರು. ಅಂತರವೇನೂ ಅಪ್ಪು ಕೆಟ್ಟಲಿ. ನಾವುಗಳು ಕೆಪ್ಪಿ ಪಟ್ಟು ಬೇಳಗಿನಿಂದ ಸಂಚಯವಿರಿಗೆ ದುಡಿದರೂ ಕೂಡ ಎಕರೆಗೆ 8-10 ಪ್ಲಾಟ್‌ಪ್ಲಾಟ್ ದವಸವನ್ನು ಬೇಕಿರೆ ಮಾಗಿಯಿತು. ಅದೂ ಪಕ್ಕದೇಜು ಕ್ರಮವನ್ನನು ನರಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಷ್ಟ ಬೇಕೆಂದು ಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಅರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ನೋನೆ ನೋನೆದಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 300 ರಿಂದ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಅಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವರೆಲ್ಲರೂ ಬೇಳಗಿನಿಂದ ಸಂಚಯವಿರಿಗೂ 365 ದಿನಗಳೂ ಬಿಸಿಲು, ಮಾತೇ ಗಾಳಿಗೆ ಶೋಂದನ್ನು ಲೇಖಿಸಿದ್ದೇ ಕೆಪ್ಪಿ ಪಟ್ಟ ದುಡಿರಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆಂದೆ ಎಂದರೆ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳಿಂತೆ ಅವನ್ನು ಅಪ್ಪು ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುವುದಕಾಂತಿಗೆ ಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲಪೂರ್ವ ಬಾರದೇ ಕೋಡರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವರು ಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಸಿದೆ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಖಾರ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಶಿಂಗಳಿಗೆ ೬೧ ರಿಂದ 70 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅರುಗಳಿಗೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ವರ್ಚ್‌ಫ್ರೆ 800-900 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅದಾಯ ಬಂದಂತೆ ಅಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೂಲಯು ಅಳುಗಳಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡಾಜ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಮೂರಾಜ್ಯೆ ಎಂದು ಕೆಂಟ್‌ಪ್ಲಾಟ್ ಅರುಗಳೂ ಜೀವೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೇಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯೆಂಕಾಲದವರೆಗೂ ದುಡಿದರೂ ಅವನ್ನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಕೆಲವೊಬರರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಪ್ಪೆ. ಅಲ್ಲಿದೆ ಆಗ ಕೆವ್ವಿ ಕೂಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಆಗ ಎತ್ತು ಬಂಡಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆಂದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಣಿ ರು ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಏತ್ತು ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೂ ಉಳಿಸುವರು ಜನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈಚೆಗೆ ದುಡಿನ್ನಿಂದ ಬೇಕಿರುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸಂಖೇಯೂ ಕೂಡ ಲಂಗು ಲಾಗಾಮಿಲ್ಲದೆ ಬೇಕೆಂದುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಬ್ಬಿ, ಹೊಗೆನೊಪ್ಪು ಮುಂತಾದ ಬೇಕೆಂದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೇಕೆಂದುತ್ತಿದ್ದ ರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರ ಬೇಕೆಂದುತ್ತಿದ್ದ ಯಾವ ಗಾಮು ದ್ವಾರಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡೆಲ್ಲಿಲು ಕಾಲದಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಪ್ಪು ದುಡ್ಡ ಬಿರುವಂತಹ ಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಿಲ್ಲದೆ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಾರಿಸಿದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾತೇ ಬಿರುತ್ತದೂ ಆಗ ಮಾತೇ ಬಿಡ್ಡ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಕಾರಿ ಬಿಡ್ಡ ನೆಯು ಬಿಂಬಿಸಿದೆ ಹಾಕಿದರೆ ಬೇಕೇ ಕೈಗೆ ಸಿಗಬಹುದು ಎನ್ನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿರು ಒಂದು ರೀಸರ್ವೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಬಾಹಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕಾಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ರಿತಿಸೀತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಗಿನಿತ್ತದೆ. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಾಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಬಾಹಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ಹೇಗೆ ತೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆನು ವ್ಯಾಧನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಬಾಹಿಯನ್ನು ಏಪ್ಪು ಅಳವಾಗಿ ತೋಡಿದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಾಗಿ ತೋಡಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಕೊಡುವ ಹೀಗೆ ದಷ್ಟು ಹಣವೂ ಬಿಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಾರಿಂದ ಆಗ ತಾವು ಹಂಪುಣಿಗಳಾಗಿ ಎಂದು ಬೇಕೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದನ್ನು ಬಾಹಿಗಳಾಗಿ ನಾಲ ಕೊಡುವುದರ ಬೇಕೆಂದುತ್ತೀರ್ ಕೊಟ್ಟ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು

ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಪರೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಬೆರುವ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಪ್ಪ ನೀರಿನಿಂದಲಾ ದರೂ ಸ್ವೇಪ್ಪ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬೆಳಿಯಲು ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬಾವಿಗಾಗಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೀಂತಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಂಪುಗಳ ಸಾಲವನ್ನೂ ಮೊದಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬತ್ತಾಯುಹೊರ್ವತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದೀನೇ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಂಭೆ ಈಗ ಅರ್ಥಗಂಟ ಕಾಲ ವಿರಾಮಕಾಂಗಿ ಏಂತ್ತದೆ.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty-Minutes Past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಈ ಹೊಡ್ಡ ಹೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜೋಡಿಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾನ್ಯರ್ ಪ್ರಾಳೆನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನಕಾರದವರು ಹೇಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೇ ಅವರು ಅಪ್ರಾಳಿಗೆ ಹಳಿವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಜಾಬಾಡಿ. ಅಪ್ರಾಳಿಗೇಲ್ಲ ಅವರು ಹಣವನ್ನೂ ದಿಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಗ್ಗೆ ಆ ಕಲನಗಳನ್ನೀರ್ಲಾ ಪೂರ್ವನೆಂದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀನೆ. ಅದರೇ ನಾನು ಈ ಸಂಧರ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾನಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸೌಳಭ್ಯಗಳು ಬೇಕು. ಅದರೆ ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿತತ್ತ್ವವರೂ ಇಲ್ಲ, ಅಪ್ರಾಳಿನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕವರು ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರೆ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ವಾತ್ರ ರೈತನು ಹೇಳಿದ ಬೆಂಬು ಮೂಲೆ ಎಂದು ವಾತ್ರ ವಾತ್ರಿತ್ತಿರೆ ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ನಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ರೈತನಿಗೆ ಉಲಪಕಾರಮಾಡೋಲಿಂಬ ಮನಿಸಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನರ್ಧಾರಾಜ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯೇರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ.....

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲಗಾರ್ಡ.—ನಾನ್ಯಾಮಿ, ಪ್ರಸ್ತಿನವರೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ, ಕಾಣಿತ್ತಲ್ಲ, ಏನು ಅವರೆಬ್ಬರೂ ನಕಾರದವೇಲ್ಲ ಏನುನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲ ಈಗ ಇಷ್ಟಿರು ಡಿ. ನಿ. ಗಳಿದಾರ್ಲೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಚಾರಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೇನಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆಸ್ತಿರ್ಥಿ ನಲ್ಲಿ ನುರಿತಿರಾಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು 10-15 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪ್ರಗಳಿಗೆ ಶಿಥಾಸ್ರೋಫಾದಿದಾರ್ಲೆ. ಅದರೆ ನಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ರಿಮಿಂಡನ್ ವರ್ಗೆರೆಗಳೇ ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯಾದ್ದರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾಲಿದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾತ್ರಿಗೆ ಹೊನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೇ ರೈತಾರ್ಪಿ ಜರಿಗೆ ತಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ, ಉದಲು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಜನರು ದಂಗೆಯೇಳುವುದೊಂದೇ ಬಾಕಿಯಾದುವುದು. ನಾವು ಆತನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಬಂದು ಅವನ ಕೊರತಗಳನ್ನು ನೀಗಳಾರದೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಳಾರದರೂ ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದನ್ನು ತಮಿಂದಿಕೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತೀನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿರುವುದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಲೇಖರಾವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬೋನ್ಸಾ ಇತಾರ್ಪಿಗಳನ್ನೀರ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೋ ಆವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ನಮಾನ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನವ್ನು ಅಪ್ಪಾ ನಿಕ್ಕಪ್ಪಾರಾಗಿ ನೋಡುವುದು ತೀರ್ಳಾ ಅನಾಯಾ. ಅಂಥ ರೈತನಿಗೆ ಕರುಕುಳವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ನಕಾರರವೂ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವ ನಿಗೆ ಕರುಕುಳ ಕೊಡುವುದು ನಾಗರಿಕ ನಕಾರದ ಲಕ್ಷಣವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಕಾರ ಬೇಗೆ ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ ನಿಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ದಂಗೆಯೇಳಿತತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗಿಂದೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಈ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಪಂದನಗಳನ್ನು ಫಿಫಿ ನನ್ನ ವಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೀನೆ.

ತೀರ್ಥೀ ಎಂ. ಅರ್. ಹೆಚ್.ಪಿಂಗ್ಲೆ (ಹುಬ್ಬಿಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೀಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸಾಧನಕ ನಮನ್ಯೇಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರಣನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರದಾದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನರೂಪ ವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾಮಾನ್ಯಾಗಾಗಿ ಇಡೀ ಭಾಗದರ್ಶಿಲಾಲ್ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ದಿವಿಜನ್ನು ಕರ್ಮಾಣಣ ಹಾಗೂ ಇ. ಸಿ. ಗಳ ಮಾಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಕಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಲು ನಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ದಿಗ್ನಿಷ್ಟೇವೇ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯದ ನಡಿವರು ಹೇಳಿದರು. ರೈತನ ದ್ವಾರ್ಪಿಣಿಯಂದ ಇದೊಂದು ಸುನ್ನಾಗೆತವಾದ ಮಾತ್ರ. ರೈತನ

ನ್ನಾಯಿ, ನನ್ನ ನಾನ್ಯೀಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮುನ್ನ ನಾನ್ಯ ಈ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಕೂತೂಹಲಪರವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ರೂಪದಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಆಹಾರ ಸಮನ್ಯೇಗೆ ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಂದಬೇಕೆಂಬ ಅನೇ ನನಗೆದೆ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಕ್ಕುಲುತನದಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ತನ್ನ 150 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ್ದೇ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ವರವಾನ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವರವಾನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಕ್ತಿಕೀಗೂ ಬಹಳ ಅಂತರ ಉಂಟು. 1951 ರಿಂದ ಕಳೆದ 10-12 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಾಸಾಯಿ ಉತ್ತನ್ನ ಮತ್ತು ಉತ್ತಿದ ಉತ್ತನ್ನಗಳನ್ನು ತಲನ ಮಾಡಿದರೆ ಹಕ್ಕೆಯ ಮೈಸೂರು ಪಾರ್ಶ್ವತ್ಯಾದಲ್ಲಿ ವೈವಾಸಾಯಿ ಉತ್ತನ್ನ ತೇ. 50 ರಿಂದ ತೇ. 4 ಕ್ರ್ಯಾಕ್ ಇಳಿದೆ. ಉಳಿದ ಉತ್ತನ್ನಗಳು ವಿರುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ವೈವಾಸಾಯಿಗಾರರಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಿಸಿತ್ತದೆ. ಅದ್ದಿಂದರೇ ಹೆಗ್ಗಿಗು ಈಗ ಈ ವೈವಾಸಾಯಿ ಕನು ಬಿಗೆ ಬರಿರು. ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಉದಿಯುವ ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಗಾರನೂ ಸಹ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆಗೆ ಕೆಲನ ಮಾಡೋಣ, ಇಲ್ಲವೇ ನಿಪಾಯಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಹೇಗೆಗೆ ನೇರೋಣಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಮಾಗ ವಿನಾದರಿಂದ ಎನ್ನೋ ಎನ್ನೋ ಎರ್ಥ ಸಿಗೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಗ್ರಾ ಮಾಡಲು ಪಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವ ನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಜುಯೆಂಬ್ರೆ ಅದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಗೆಗುಪಡಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಕಾರಿ ನಾಕರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಾರಿ ಉದ್ದೇಶಗ್ರಾಕ್ ಬಂದು ಮೇರ್ಲೇ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಅಗಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೇಗೆಗೆ ಬಂದವರು ತನೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಗೆಗುಪಡೇ ಇಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯೋಗ್ ಲೋಕಪಿಡ್ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಬಿರೀ ಉತ್ತನ್ನ ಮಿದೆಯೆಂಬಿನಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಗಳೆಯುವ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆಗೆ ರೋ ಕಾರಣ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪರ್ವತ್ವ ಅಕಾರವನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಏರಡು ನಾರು ಕ್ರೊಚಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ಬೇಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಹೊಲಪಡ್ಲಿ ಉಳಬೇಕು ಎಂಬ ಉತ್ಪನ್ನಹಬೆಕು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ವಾನ ಮಾಡುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಿಪಾಯಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೇಗೆಣೋಣಿಂದಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಕ್ಕುಲುತನದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಾಲೆಯೆಲ್ಲ ನೇರಿ ತಿನೇ ವರ್ಗದಾಷಟ ರಂದರೆ ವೈವಾಸಾಯಿ ಕನುಬನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೆಯೇ, ಅವರು ವೈವಾಸಾಯಿ ಮಾಡುವುದು reverse-gear ಅಗುತ್ತದೆ. ವೈವಾಸಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೇರಿದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಕನುಬು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಸಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ತಪ್ಪ ವರದ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇತ್ತಿನೆ ದಿಬಸ ಒಕ್ಕುಲಾಗಣ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ತರಹ ಭಾರಗಳು ಇವೆ, ಅವನು ಹೆಗ್ಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿನೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬೂಕಂದಾಯಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿಯನ್ನು 16 ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ 128 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಗುತ್ತದೆ. ಭೂಕಂದಾಯಿ ನಾಲ್ಕು ರೇಂಬ್ರೆ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕಾ ಹಾಕಿದರೆ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ವೈವಾಸಾಯಿ ಉತ್ತನ್ನ 128 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ

2 ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯ ಮ್ಹಾ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಗಾ೦ನ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಾಷ್ಟು ದರೆ ಒಂದು ಭೂಮಿಗೆ 1 ರೂಪಾಯಿ ಅಗುತ್ತದೆ. ಅಗ ನೇರ್ ಇಂಡಿಯಾ 1 ಎಕರೆಗೆ ಹೈಕ್ವಿ ಪರಿಯಾ ದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಖಾಕ್ ಅಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉಳಿತಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರವಾನ ತಿರೀಗೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿವ್ಯಾಳ ಉತ್ಪನ್ನ ವರ್ಚೆಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದರವೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರವಾನ ಬಿರುವವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಭೂಕಂದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕಲ್ಪಾಳ ಮಾದಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲ ವಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಿಧಾನಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಬಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಅಂತಹವನಿಗೆ 1 ಹೈಕ್ವಿ ಭೂಕಂದಾಯ ವಾ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ವಿನಾದರೂ ಉತ್ಪನ್ನವೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯ ನ್ಯೂಲ್ ಮಾಟ್ಟೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸಾರಾಂಶ ಒಟ್ಟು ಗಾ೦ಪಿಯೇಂಬ್ ವಿನೋದ ಒಕ್ಕುಲಗನ ಮಾತಡಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಂದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ವಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪಟ್ಟಿಂದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಮಾನಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಕಾಳಿಕಿನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಳಿತ್ತಾನೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ನೋಕರನಾಗಿಯೇ ಇರುವುದಾದರೆ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರ ವಿವರಿಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಒಕ್ಕುಲುತನದ ಪದ್ಧತಿ ಎಲೋಲ್ ನ್ಯೂಲ್ ಮಾಟ್ಟೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಪ್ಪೇ ಮಾಡಿರೂ ಅವನ ಕಮ್ಮೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲಬೇಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಪರ್ಯಾ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಕೆಂಪು ಶ್ರಾವತಿಯಿಂದ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕಾಗಳಿಗೂ ಬೇಕೊಂಡಿದ್ದ ನಿರ್ದ್ಯಾಖಾರ್ಕೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಶೇ. 8 ರಾಮ್ ನೀರಾವಾಗೆ ಬಿಟ್ಟೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಿಂಧಾಮಿಗೆ ನಿರ್ದ್ಯಾಖಾರ್ಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾರಂತಕೂ ಕೊಟ್ಟಿರೆಯಾವ ರೈತ ನಾಲ್ಕು ಹೇಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಾಡುತ್ತಾನೆ? ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅದರಿಂದ ಉಳಿದ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಳಿಸು, ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕಿಂತ ಯೋಜನೆಯ ಮಾಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಟಾಪ್ ಪ್ರಿರಿಯಿಂದ ಕೆಲದೇವೇಕು. ನರೆಹೊರೆ ರಾಜ್ಯಾಳ್ಯಲ್ಲಿ ಇರುವು ಅಗಾಗೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಶೇ. 8 ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಪರ್ಯಾ. ಕಂದಾಯದ ಒಂದು ಇಂಟಾಕ್ಟ್ ಅಗಿ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿದೇ ಇದ್ದೀ ನುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ನಮಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಅಂಧಬಂಡು. ಕಂದಾಯದ ನಮನಾಲ್ಗೆ ಅನೇಕ ನೋಡ್ ಸೋಡ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಉಂಟು. ಅಂಧಾದ್ದು ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಉಂಟು. ಅದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ನಮಗಿನ್ನು ಬಿಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಪ್ರೈಸ್ ನು ನುಮಾರು 70 ಜನರು ನಿರ್ದ್ಯಾಖಾರ್ಕೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಬ್ಬಾರೆ. ಹೇಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರುಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಡಾಸ್ಟಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಇರಿಂದ ಕೆಲವು ಬಿಡವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಲ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಭಾರ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಅದಿಗೆ ಮಾಡುವರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಿರ್ದ್ಯಾಖಾರ್ಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖಚಿತ ಬೀಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಿರ್ದ್ಯಾಖಾರ್ಕೆಯೇ ಮೇಲೆ ಇಂಟ್ ದಿವಸ್ಯಾಂದ ಇರುವಾಗ ಏಕಕ್ಕೂನ್ನೇರ ಸರ್ಚಾಜನ್ನು ಅವರ ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಿಧಿನಿರ್ದೇಶನ್ ಅಲ್ಲಿ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಬೀಳುವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ನಮನ್ನು ಹಾಕಿತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ತೆಸ್ತಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಕೆಂಪು ಹೈಕ್ವಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕು, ಇಡಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾದೂಕೊನ್ನ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಸರ್ಚಾಜನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೇಳಿಕ್ಕೇಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೇರಿಟಾರುಗಳು, ಇಡುದು ಕಾಗ 20 ಸರ್ವರ ಮೊಬೈಲ್ ಕಾರ್ಯಾಲೈ. ಅಷ್ಟು ಅದರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಮೇರಿಟಾರ್ಗ್ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಎಪ್ಪೋದ್ದೀ ನೋಡ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಇದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಪರ್ಯಾ. ಪಟ್ಟಿಂಡೆಳಾಗೆ ಬೇಕೊಂಡಪ್ಪು ಮನ್ ಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬುದು ಉಂಟು. ಪಟ್ಟಿಂಡೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅವನು ಹಾಕಬುದು ಉಂಟು. ಪಟ್ಟಿಂಡೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅವನು ಹಾಕಬುದು ಉಂಟು. ಪಟ್ಟಿಂಡೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅವನು ಹಾಕಬುದು ಉಂಟು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಅರ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಿಡಬರ ಹೇಳೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿ 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವವರ ಹೇಳೆ ಏಕೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ನಕಾರದವರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನುಲಾಲ್ಲ ಪರಂಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾವುಗಳೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರೇನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಸ್ವಾಕ್ಷರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಇತ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಬಿಕಾರಿಗೆತ್ತದೆ. ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿವರ. ಒಬ್ಬ ರೈತನು ತಾನು ಬೇಕೆದ ಬೇಕೆಯನ್ನು ಪರಂಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ವಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದನು ಏನಾದರೂ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊದರೆ ಅದರ ಹೇಳೆ ಚ್ಯಾರ್ಕ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಒಕ್ಕುಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇರೆಯೂ ಚ್ಯಾರ್ಕ್ ಹಾಕುವುದು ಕೆಲವು ಮಾನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸೇರ್ಪಿಯಲಿಸ್ಟ್‌ಕ್ ಪಾರ್ಟಿನ್ ಅಫ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದರೆ ಒಕ್ಕುಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಾಯಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ರೈತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಿತಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನುಢಾರಣೆ ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದರೆ ರೈತನಿಗೆ ತೆಂಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಕ್ಕುಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಾಯಿನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮಾತ್ರ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಂತರಿಂದವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯೋಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾಗಿಗಳಲ್ಲಿ. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಮುಳ್ಳ ದೂರದಿಂದ ಜನಗಳು ಕೊಡಬೇಕು ನೀರನ್ನು ತಲೆಯಿಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ತರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ನಕಾರದವರು ಹೋಗಲಿದಿಸಿ ರೈತನ ಜೀವನ ನುಖುಯಾವಾಗುವಂತೆ ಪಾಡಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನನಗೆ ನಿಕ್ಟಿಯಾದಂತಹ ಸ್ಪ್ರೆಲ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಪ್ಪಣಿಲ್ಲದವನ್ನೂ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷೀ ವರ್ಷೀ ಸ್ಪ್ರೆಲ್ ಸ್ಪ್ರೆಲ್ ಕೆಲವನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗ್ಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಕಾರದವರು ಸನ್ನೇಹಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಗ್ರಹಣ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರಗಿತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರೈತನ ನುಢಾರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಲನಗಳಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಪ್ಪಣಿನ್ನು ಅದಪ್ರತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತನ ಹೇಳೆ ಬೀಳತಕ್ಕಂಥ ಚ್ಯಾರ್ಕ್ ಇಂಬು ಏನಿಯೋ ಅಪ್ಪಣಿನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಈಕಾರ ಧಾಸ್ಯಗಳ ಬಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿನ್ನರೆ ಅಗುವುದಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದ್ದುಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಶಿರುಗುಪ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಫೋರ್ಮರವಾದ ಈ ಒಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪದಸ್ಥದನೇಕರು ತಮ್ಮ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪದಸ್ಥರು ಅಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗ್ರಹಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಳಂಬಿಸಿತಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಬುದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ರೈತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ರೈತ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಡಾಂತರವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಸರ್ಬೀಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ನಿಜವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತು ರೈತ ಸರಕಾರ ದಿಂದ ನಹಾಯುವನ್ನು ಕಾರಣನಿಷ್ಟಿ ಕೇಳಿ, ಇಂದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ರೈತ ತಾನು ಬೇಕೆಯನ್ನು ಬೇಕೆಂದು ಈಕಾರಧಾಸ್ಯವನ್ನು ತಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಹಣ್ಣಿಗರಿಗೂ ವರ್ತಕರುಗಳಿಗೂ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಉಳಿಸಿತಕ್ಕ ರೈತ ಇವೊತ್ತು ನಕಾರವನ್ನು ಬೇಡಿ ಅಹಾರ ಧಾಸ್ಯವನ್ನು ತರುವಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತೆ ನರಯಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ರೈತ ನಕಾರವನ್ನು ಬೇದುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತ್ತಾರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಳಿಯು ನರಯಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ರೈತ ನಕಾರವನ್ನು ಬೇದುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತ್ತಾರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

బేటేయన్ను బేటేయదే అభావ పరిస్థితి లుంకాగి జనగణు ఒందు హోక్కు లొపమాదు వెంతకం ఒందు దివ్యదావస్తుగే జనగణు బందిద్వారే. నికారారద లుహు వేష్టిగ్గిగే హణ వన్ను కోడతక్కంఠ రైతినిగే ఎల్లరిగూ నమ్మిద్ది మాడతక్కంఠ రైతినిగే కోరతే ముత్తు తోందరే బందాగా అవరిగే పరిహారవన్ను, సకోయివన్ను ఒడగినితక్కే విషయదల్లి నికారా విషంబ మాడదే తీవ్రగతియింద అదన్ను ఒడగినచేస్తు. నికారా నంధగగళ మూలక వాగల్ఱా అధివా బేరే యావ ష్టవస్తేయన్నాగల్ఱా డాడి రైతినిగే అకార పదాధిగణన్ను ఒడగినచేందు నాను ఈ సందబ్ధదల్లి హేఇ బుమసుత్తేనే. యావ ఒందు కలనదల్ఱే అగల్ఱా విషంబ ఎన్నుపుదు నికారారదల్లి మామూలాగి నడయ్యుత్తదే. నమ్మి తాల్లూకినల్లి కరే కట్టిగణన్ను కట్టిస్తి కోడబేందు తాగ ఎరదూ పఫ్టగల్ఱిందలూ ఒందే సమనాగి హేఇ త్రీధైనే. అద్దూ నికం ఆ కండ నికారారదవరు గమనవన్ను కోటిప్పు. ఊగాగల్ఱే క్షూమ తార్యారంభపూరాగిదే. స్టోరోనిషి ఎందు హేఇతార్టరే, జింబా నందబ్ధదల్లియూ కోడ అగ బేటోగిరతక్కు కలనగణన్ను తేగదుకేళుపుదల్లి. ఊగాగల్ఱే కోపు కేరిగణు ముంజూరాగి ఎరదూ పఫ్టగణుగాండ్రీ అప్పాగి కేలన అరంబవాగాల్లి. ఒందు కేరియు ఎస్టి మేంట్ అగబేకాదరే వాటానుగట్టేరే అగుత్తదే. అదన్ను ప్రతిశీలసి కట్టేయన్ను కట్టు పెదచ్చే 8-10 పఫ్టగణు, అప్పేరే అదర ముఖాలుతర జమునిగే నిర్వన్ను ఒడగిని లిప్పుత్తే అగుపుదచే ఎప్పో పఫ్టగణుగాండ్రీత్తదే. కిగావాదరే క్షూమసివారజీయాగుపుదల్లి. అద్ది రింద ఊగ నికారారదవరు నమ్మి పొరుంతదల్లి యావ యావ కార్యగణన్ను కేగొళ్ళచేందు కాయుస్కర్మ హాకికొందిదూరోస్కు అప్పగణన్ను అధశ్చు జూగ్గతేయాగి కాయుగత మాద బేందు నికారారదవరున్న నాను ఈ సందబ్ధదల్లి ఒత్తుయాపడినుత్తేనే.

ఇన్ను బావితోలొదిన్నుపుదక్కుగి నికారారదవరు కేచ్చు కేచ్చు హజువన్ను కోదు త్రీధైవెందు హేళుత్రీద్వారే. ఈప్పయుదల్లి నమ్మి బుభూర్చి జిల్లీయు విషయవన్ను హేళ బేకాదర అంగ్గే ఊగాగల్ఱే ముంజూరాగి కలన నడయ్యుతక్క హేళు బావిగణన్ను ప్రతింపుచెంకోదరే 4క్కులక్క రింపాయిగణు బేకాగాక్కదే. కిగిరివాగ హేయుబుగణన్ను ప్రతింపుచెంపాడు ప్రతింపుచెంపాడు క్కులక్క రింపాయిగణన్ను చూత్త కొణిచ్చుద్వారే. అద్దరింద హేయు బావి గణన్ను ప్రతింపుచెంపాడు ప్రతింపుచెంపాడు జనగణంద బేటికుగణు బుచుదరూ కూడ దుధు ఇప్ప, కూడుపుదిప్ప ఎందు హేళుతార్టరే. బుభూర్చి జిల్లీయు ప్రావిందలూ బిరగాల జిల్లీ ఎందు తీల్చిద్వారూ కోడ అల్లగే హేళు బావిగణన్ను ప్రతింపుచెంపాడు కేవల 1క్కు లక్క రింపాయిగణన్ను మాత్ర కొణిచ్చుద్వారే. మహుత్త పఫ్ట కోస బావిగణేగే ఒడగినిరతక్క హజువు నికం బికశ కండిం జిల్లీ కేలనగణు బేకాదచ్చు కొణిచ్చుద్వారే. ఊగ లుదాహరజో హేళ బేకాదిక్కురే రాజభావనవన్ను కట్టుపుదచ్చే 20 లక్క రింపాయిగణన్ను వేడ్డుమాదబేందు యోజనయున్న హాకికొందిద్వారే. దేశిలడ్ల లుత్కత్తీయన్ను జాస్తి మాదబేందు ప్రాంతి మాదబేందు ఎంబుదన్ను క్కే బ్రిటిష్ కేలనకే బారాదే జీరిక్కు యోజనయున్న హాకేందు ద్వారే. దేశిలడ్ల అభావ ప్రతింపుచెంపాడు లగ్గురి కేలనగణన్ను మాదుపుదచ్చే కోరిచ్చి ద్వారే. లుధు సెరియుల్ల. అంధ యోజనాగణన్ను క్కే బ్రిటిష్ ప్రాంతిగణేగే అనుకూలపాగ తక్కుంఠ కలనగణు కేచ్చు కేచ్చు హజువన్ను వేచే మాదబేందు.

ఇన్ను జితరే నిర్వాపరి యోజనయు విషయవన్ను హేళబేకాగిద్వారే తంగభద్రారు అణ్ణ కట్టిన కెళగే అనేక ఎకరే భూమి సాగాగేకాగాదే. అల్లరితక్క 60 స్థావిర ఎకరే దేక్కే కం పెట్టిల్లాందినల్లి నువ్వులు 10 స్థావిర ఎకరే దేక్కు కం పెట్టిల్లాండ్ దేపువ్వు అగిల్ల. అల్లి నిర్విన స్థాకెర్చు ఇద్దురూ కోడ అ జమినిగే నరయాగి నీరు దొరకుతా జ్ఞల్ల. ఆ జమినిగున్న లీచెల్ మాదుపుదచ్చే నికారారదవరు సాలమసు కొదుత్తిల్ల. రెఫిన్స్ దిబుచాప్టీమేంట్ మాదించరు అ కండ గమనచు కొదుత్తిల్ల. చేకాదచు సిరు లుధు, జమిను లుధు, అదన్ను సరియాగా లుపయేలిగమాదచే లుధురే దేశిక్కే సరియాగి లుత్కత్తీ బరుత్తుచెంపు. నిర్విన తేరిగే నికారారకే బురుత్తిల్ల. దేశిలడ్ల లుత్కత్తీ కండిం యాగుత్తదే. హేఇగే అనేక యోజనాగణు అరంబచాగుత్తదే అదరే అదరింద జనగణుగా ప్రయోజనయోగిసి బింతు అ హజుదల్ల దాచ్చుమా కట్టుదరు. ఈ రీతి అగిదే. నికారారకే యావుదోస్కు హేగోల్ బేందు చేశయన్ను బేశిదరే జనగణగూ ప్రయోజనయాగుత్తదే. దేశికోస లుత్కత్తీ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇಖಣಿದ್ದಯ್ಯ)

ಬರುತ್ತದೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸ್ವೇರಿಷಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಉಪಯೋಗಿ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಜನಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತ ಜನಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಫಲ ಬಾರಾದೆ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮೆಡ್ಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅದಕಾರಣ ಇದು ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಮಾಡಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಯ-ಚೋರು ಕಡೆ ಅರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದುವೇ ರಕ್ತ ಎಕರೆ ಕೂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅದಪ್ರಮುಖ ಮಾನ್ಯಗೆ ನ್ಯೂಲ್ ಮುಂತಾವಜೆ ವಹಿಸಿ ಆಗಲಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಲೆವಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬ್ಯಾಕ್ಚಾರಿ ಮತ್ತು ರಾಯಚೋರು ಕಡೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಕಾರಾಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಗಲಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬಯೆಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬದಿಗನುವಶರಿಸುತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬದಿಗನುವದಕ್ಕೆ ಕರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನದೆಬಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾಡಿರುವ ರಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಪೋರೇಟ್ ಮಾನ್ಯನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವೆ ರಸೆಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಟರ್ ಕೆಲಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲವ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನಾರಿಗೆ ನಂಪಕದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡದ ಹೊರತು ಜನರಿಗೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಬದಿಗಿಂಬಾರಾಭಾವವನ್ನು ನೀಗಲು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀಗಿನಿಂದ ದಾರಿ ವಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕೂಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶರ್ಮ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ನಭಾವತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಮ್ಮ ಮೈತ್ರಿನಾರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಭಾರತದ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಸಿದ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಮ್ಮ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಬದಿಗನುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಮೈತ್ರಿನಾರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಏರಡೂವರೆ ಕೊಟಿ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬದಿಗನುವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಕ್ಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಜನತೆಯ ಮೇಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ಇಚಾರಗಳನ್ನು ನಭಯ ಮಾಂಡ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮೈತ್ರಿನಾರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗಾಗ್ಣಿ ಬಿರಗಾಲ ಮತ್ತು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿರುವುದು ಬಿರುವುದಾಗಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೋರು, ಬಿಜಾಪುರ ಬ್ಯಾಕ್ಚಾರಿ ಪತ್ತಾ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ರಾಯಲಸಿಮಾ ದುಂಂತಾದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳು, ಅದ್ದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮೈತ್ರಿನಾರಣಿ ಚಿತ್ರಮಾರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ನೊಡಿದ್ದೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಬರಗಾಲುದ ಭಯಾನಕ ಬ್ರಿತಿಯನ್ನು ಆಗಾಗ್ಣಿ ಜನತೆ ಎದುರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ವಿಚಾರಣಾದಿ ನೊಡಿದರೆ ಕೇವಲ ಮತ್ತೆ ನಕಾರಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಜಿಡಿಯವರಿಂದ ದೂತ್ಯಾಗಿ ಧಾರ್ಮಾ ಧಾರ್ಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಹೊಳೆದ್ದಿರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನ್ಯೂಲ್ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಾಕಾರಾ ಎದ್ದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ, ಗೆತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರಿಗೆ ತಾರು, ಪತ್ರಗಳ ಮಾತ್ರೇನ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನನಗೂ ತಾವಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಷ್ಟೇ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವು ಇದರಲ್ಲಿಬೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ

ನಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಜನತೆಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯ ಗಳನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಆಗ ಎಷ್ಟೂ ಜನ ವ್ಯಾಪಾರನ್ನರು, ಈ ನಮಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಳ್ಳ, ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು. ಅವರು ಮಾಡುವ ಧಾರ್ಯ ನಂಗ್ರಹ ವನ್ನು ಮಾರುತಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಜನ ಒಕ್ಕಳಿಗರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರಲ್ಲಿ ಕಾಳಿನ ನಂಗ್ರಹವಿದೆ. ಆ ಧಾರ್ಯದ ನಂಗ್ರಹವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವರು ಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಅರರಲ್ಲಿರುವ ನಂಗ್ರಹವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ನಕಾರಾತಕ್ಕ ಕೆಲವೋಂದು ಉದ್ದೇಶಿಗೆ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕಾಳಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನಕಾರಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರಲೇ ಬೇಕು.

ಇನ್ನೂಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ನಭೇಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿರೂಬಾದು ಕಳ್ಳಾಟಕ ಕಂಚೆಲ್ಲಾಲ್ಲಿ ಹಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿ ಗೈನ್ ಬ್ರಾಂಕ್ಸ್ ಎಂದು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಧಾರ್ಯವನ್ನು ವನೊಲು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರು ಧಾರ್ಯವನ್ನು ನಂಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ತಡ್ಡಿತಿ ಇತ್ತು. ಇಂತಹ ನಾವಿರಾರು ಬ್ರಾಂಕುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದವು. ಅಂಥ ಬ್ರಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಆಹಾರ ಧಾರ್ಯ ಗಳನ್ನು ತೀಂದು ಹಾಕಿದವರು ಕೊಡಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪದ್ಯತಿಯನ್ನು ಇಡೀ ಮೈಸೊರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯಿಸಿದರೆ ಆಹಾರಾಭಾವ ಇರುವ ಇಂಥ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಳಿನಿಂದ ಅಯಾ ಗೂಮದಲ್ಲಿ ನಾಬ್ಯಂಬನೆಯಾಗಿ ಇಂಥ ದುಭಕ್ಕ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನುಕೂಲತೆ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಇದೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಕಾರಾರದವರು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿದೆ ರಸೆ ಕೆಲವು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಹಕಾರ ಮತ್ತು ನಕಾನುಭಾಬಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಆಗ ನಕಾರಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಒಂದೆರು ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ಈ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿ ಜೋಳ ಇಂಥ ಆಹಾರ ಧಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕಳಿಗರಲ್ಲಿ ನಾಕಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತೊಲುವಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಸೆಗಳು, ಕರೆಗಳು, ಬಾವಿಗಳು ಈ ಕೆಲವನ್ನು ಅಂತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅಂಥ ನ್ಯಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ದರದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪರಾರ್ಥ ಮಾಡಿ ಆಹಾರ ಧಾರ್ಯ ನರಬಿರಾಜನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕಡವು ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುಮಾತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು ಇಲ್ಲದೆ ಇದರ ಬಗೆಹಿನಿಪುರುತ್ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವೋಂದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೂ ಬೆಳೆ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗವಿರುವದರಿಂದ ಅಂಥಲ್ಲಿ ಅದಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಣವನ್ನು ನಕಾರಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಜೆಯಿಂದ ಬಳ್ಳಿಯ ಗೊಬ್ಬಿರ, ಶಾತ್ಮಮ ಬೀಳು ಇಂಬಳನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಪುದಕ್ಕ ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಒಕ್ಕಳಿಗಿನೆ ಸಾಕಮ್ಮೆ ನಕಾರಾಯ ದೊರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕು.

ಈ ದಿವಸ ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಕಾರಾಯಕೊಟ್ಟು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಿರುವದಕ್ಕೆ ಬುದಲು ಇತ್ತುತ್ತು ಪಲ್ಲ ಬಿರುವದಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಳಿಗರಿಗೆ ನಕಾರಾಯಕೊಟ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಕುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಜಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಳ್ಳಿಯಾದು. ನಾವು ಬಹಳ ಕಟ್ಟು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಿಂದಲೂ ಕೊಗು ಬರಾತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಿಂಕಣಿಪಾರಿ ವಿಕಾರಾಯಿಸಬಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ಮಾತ್ರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೃತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಸರಕಾರ ಆಧಾರಾನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ನಾವು ಮಾಡುವ ಸರಫರಾಯತ್ವ ಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವೆ ಬರಬೇಕು. ಆಗ್ನೇ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರು. ಕೊನೆಯ ಪಷ್ಟ ಒಂದ

(ಶ್ರೀ ಎ. ತರಣಪ್ಪ)

ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ನಾವು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನರೇಡನೆ ಬೆರೆತು ಅವರ ಕೃಷ್ಣನುಬಾಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿನೀಲದಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಬೇಕೆಯುಬ್ಬು. ಆ ರ್ತೀ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದರೆ ಅತಿ ಕೃಷ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಈ ನಮ್ಮನ್ನೇಯನ್ನು ಬಿಗೆಹರಿಸುವುದು ನಾಧ್ಯ. ಈಗ ವಾನ್ಯಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ತಕ್ತಿ ನಾಮಧ್ಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ. ಇದೇ ರ್ತೀ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದೇ ರ್ತೀ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಹಾಡಬೇಕು. ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ವನವಾನ ಬಂದಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಅದ್ದೇ ರ್ತೀ ನಮ್ಮ ಮೈನ್ನ ನೂರಿಂದ ದೇಶದ ಜನರಿಗೂ ವನವಾನ ಬಂದಿದೆ. ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮಾ ನಾರಥಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಹೇಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಬಿಕ್ಕಿಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದನೋ ಅದ್ದೇರೀ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಜನರಿಗೆ ನಾರಥಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ತಾಲೂಕು ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯನ್ನು ಬಿಗೆಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ವಾದಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿನಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಒಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಾಮೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದ್ದೇರಿ ಜನ ಮಾತ್ರ ಜಾನುವಾರಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ತಿನ್ನುವ ಅಹಾರ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಗಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರ್ಣಾ ಕಳವಳಕರವಾಗಿರುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ನರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ನದನ್ನರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಹಾಭಾರತದ ಕೃಷ್ಣನಂತೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ವನವಾನವನ್ನನು ಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಗ್ಗಾತ್ಮಿರುವ ಎರಡಂಕ್ಕಾಳಿ ಮಾನ್ಯದ್ವೇದಿ ಲಕ್ಷಣರನ್ನು ಕಾರ್ಯಾದಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಬಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತಂತೆ, ಮಹಾಭಾರತದ ಕೃಷ್ಣನ ಕ್ಷೇತ್ರ ನುದರ್ಶನವಿತ್ತು, ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಕ್ಷೇತ್ರಯಲ್ಲ ಯಾವ ಸುದರ್ಶನ ಜಕ್ಕಿದಿಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಎರಡು ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಜಕ್ಕಿಗಳಿವೆ. (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ನಾಯಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಪೂರ್ಣಿಯನ್ನು ನೀರೇಕ್ಕಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತ್ರ ಒಂದರೆ ಕಂಬಾಯಿ ಹಾಗೂ ಜಿತೆಯ ಮಾನ್ಯತನ ತಮಗ್ಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಮಾತ್ರ ನರಿಯಾತ್ಮದೆ ಎಂದು ಅರಿ ಅಶೆ. ಬಾರದೇಯಿದ್ದರೆ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಜನರು ದಂಗೆ ಏಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಓಂ. ಆರ್. ವಾಟೀಲರ ಬೆಂಬಲವೂ ಇದೆ.

ನಾವುಯಿ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯಿ ನಡಿವರು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯದೆ ಮಾತ್ರ ನಾಯಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮಿನಿದೆ, ತಾಂಬಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳಿವೆ, ಮಾನ್ಯ ಹೊತ್ತೆ ಅನೇಕ ರೈತಕುವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ನೀರಾವರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಿಸಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಲ್ಲಿ ದುರುಪ್ಯಪರಾತ್ ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತವನ್ನು ತರುವಂತಹ ಕಣ್ಣ, ಎದೆಗಾರಿಕೆ, ತಾಳ್ಕೆ, ಮಾತ್ರದಿತ್ತನ ಇವಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಚರ್ಛಿದುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದು ಜಿದೆ ಅದೆ ದ್ವೇರ್ಜ್ರವಾತ್ ಇಂದ್ರಾಂಜಿಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಈ ಹೊತ್ತು ನಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಚರ್ಛಿದೆಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಿನ್ನಿರಾ ಅರ್ಕವಾಣಿದಿಂದ ತುತ್ತ ಇಂದನು ಪರಾಗ್ರಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಏನು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಹಾರ ಉತ್ತರೀ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿವೆ ಎನ್ನ ಪ್ರದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ವಿವಾದಿಸಿದೆ ಮನಗಾಣತ್ತೀವೆ. ಈ ತುತ್ತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತುಲಾ ಭಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಏನು ಸುರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇಂದನ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಪ್ಪುಮಾಡ್ಡಿಗೆ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನಾಟುತ್ತದೆ, ಇದು ಎಪ್ಪುಮಾಡ್ಡಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಸೆಲಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಎಪ್ಪುಮಾಡ್ಡಿಗೆ ನಾಲ್ಕಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಜನರನ್ನು ನಾಾನಿನ ದರಪೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ ಏನು ವಬಗೆ ನನಗೆ ಏಳಿಸುವಿಲ್ಲ. ಅದರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳಿಯಿಂದ ಈನನ್ನು ಮೈಕ್ರೋಡಿಸಬೇಕೋ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ನಂಬಭರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನ್ಯಾಯಿ, ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತೆಂಳಿಯಲ್ಲಿಡತಕ್ಕ ಕೆಲವ ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ನರಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ, ಅಗತ್ಯಾನೇ ಕೇಂದ್ರದ ಅರ್ಥಕೆ ಮಂತ್ರಿ ನಾನ್ಯಾನ್ವಿದ್ಯು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತೆಂಳಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವೇ ಅಕಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಮೇರಿಕೆ ಕೇಂದ್ರದ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿ ಇದು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪೂರ್ವ, ನಾವು ಹಾಗೇಯೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗದ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರಲಿಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಪಾಡಿದೆ ನಮಾಜಾದ ನಿರ್ವಾಜಿತ ನಿರ್ವಾಜಿತ ನಿರ್ವಾಜಿತ ಮಾದುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರನ್ನೂ ಇಗ್ನೊಂಡ ಒಂದು ಉಪನಿಷತ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮುಕ ಪೂರಿಸಿದರು.

ಈ ನಬ್ರೆ ಕರ್ಮಾಂಶದಲ್ಲಿ ಧೇರಿರು, ಶ್ರೀಮಾನ್‌ನಾಂತಾರಾಯಣ ಮುಂತಾದ ಮುಖಿಂಡರು ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತೆಂಳಿಗೆ ತರುವುದು ಕೂಡಲೇ ಅಗ್ರಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಅವನು ನಡೆಸಿಹುಂಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ನಾಗಾಳಿಕೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವ ಛಾನ್ಯಸ್ವೋಽರ್ತ ಕಾಜಿಂ ಮತ್ತು ಜಿತರೆ ಬಿಂಬಿರ್ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ಷಿಕನ್ ಇಟ್ಟು ಬಿಂಬಿಕಾರನಿಗೆ ಧಾನ್ಯ ಬದಿಗಿನವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನಿಗೆ ತಿಳಿನಿ ಅವನು ಆ ರೀತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲ್ಯೂಕೆನ್‌ ಪಡೆದಿರ್ಬೇಕು. ಗರಿಷ್ಟ ಬೆಲೆ ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯಮಂ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಬಾರದು ಇದು ತಿಳಿನಬೇಕು. ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಾಗೆ. ಇದನ್ನು ನರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿ ದರದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪೂರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ನರಕಾರ ನಂಧಾಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸದೇಯಿಂದು ಮತ್ತು ಇಡಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ ನಂತೆ ಸಕಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ವೀರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಂತಹ ವಿಭಾಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಕ್ರೀತಿ ಹಾಕಾ ಪುದು ಸೂಕ್ತಪಟ್ಟಿ. ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ ನಂಸೇಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಹೊರ್ಡರ್‌ನಂತರ ಪ್ರಾಧಿಕಿಯಿನ ಅಗಿದಿವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಲಹೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮುಂಬಯಿ, ದಿಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕಾನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬುಗುರಿ ಅಡಿಸಿದಂತೆ ಅಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಂತಾರ್ಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಾರಾಗು. ನರಕಾರ ನಂಧಾಗಳ ಮುಖೂತಂತರ ನಕ್ಷೆ ಹಂತಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಪ್ರಾಧಾಣಿಕನಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಅದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಲ್ಯೂಕೆನ್‌ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಕೋಇಕಾ ಟೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬದ್ದುಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಿಂದೆ ಮಾರಾಟ ಇಲ್ಲವೇ? ಲಾಭಬಿಡಕತನ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಸಕ್ಷೂರೆ ದೊರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗೆ ಸಕ್ಷರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಾಂತರೆ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮುಂಚೆದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪೂರಂತಹ ಬಹಳ ವಿಷಯದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ದಾನಾರ್ಥನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ದಾನಾರ್ಥನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಸುತ್ತಾರೆ ದಿನಂಬಿರು ನಂತಾರ್ಗಳ ಅಂದರೆ ಜೂನ್ ಜೂಲೈ ಅಗಸ್ಟ್‌ ಹೆಚ್ಚುಬಿರು ನಂಬಿಂಡರು ಅಕ್ಷಯೈಂದ್ರಿ ಧೇರಿಸಿದಂತೆ ಅಂತಿಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ದಿನ್ಯಾಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಾಂತರೆ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ದಾನಾರ್ಥನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ದಾನಾರ್ಥನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಸುತ್ತಾರೆ ದಿನಂಬಿರು ವರೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಬಾಂತರೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನರಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಜೂಲೈ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಗೊಡುತ್ತಾನಿಲ್ಲ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಈ ಅಡಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬುಕ್ಕಾಕಾರ ತುಂಬಿದೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ತರುವುದು ಬಹಳ ಕಟ್ಟು. ಅದುದಿನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಒಂದಿನ ಬೆಲೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವಾದುದು. ನರಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಪಡೆದೆಂದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಂಚಾರದರೆ ರ್ಯಾತನ ಬುದ್ಧಾರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯದ ಕಡೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಗಮನ ಎಂಬುಲು ಇಷ್ಟವುದುತ್ತೇನೆ. ನರಕಾರದ ವಕ್ತಾರೂಣಿಬಿರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“Unemployment is the main problem facing the rural population, consequent on the agricultural operations being retarded

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

and resulted in loss of purchase power.....Majority of the people are hit hard....”

ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಪರ್ಯಾಯ ಗೋಧಿ, ಬಂದು ಲಕ್ಷ ಪರ್ಯಾಯ ಅಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇಂದ್ರ ರೈತನ ಕ್ಷಯಿಲ್ಲ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಧಾನ್ಯ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೊಡುವಿಲ್ಲದ್ದಿಲ್ಲ ರಿಂದ ರೈತನು ಹೇಗೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ರೈತ ಧಾನ್ಯ ಮಾರುಖ ಮಾಡುವಾಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ದೊರಿಯನ್ನಿಲ್ಲ. ಅತನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನು ವಾಗೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮೆ ದ್ವಿತೀಯ 27 ಕೋಟಿ ಜನ ರೈತರ ಅದಾಯ ಮುಗಿರ ಅಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲಾರ್ ಎಂದು ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮ ಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು ಅಶ್ವಯು ಪಟ್ಟಿರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತನು ಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಕಾಲ ಹೇಗೆ ಕೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ನಭೆಗೆ ನರಕಾರ ತಿಳಿನಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4.30 P.M.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರು. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಣಿಕಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನು ಕೆಚ್ಚುಗಿ ಹಾಕಿ, ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹಣದ ಉಬಿರ ಹೆಚ್ಚಿಗುತ್ತದೆ, ಹಾಕಾಕಾರ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಬಂದು ಅಂತ ನರಿ, ಏಕೆಂದರೆ ತುಂಗಭದ್ರ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣಿಕಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗಳ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಪ್ರತಿಪಾತ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. 60 ನಾವಿರ ಎಕರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದೀ ನಿರು ಹೊಗ್ಗಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯದಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಭಿ ವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. 1956ನೇ ಇನವಿಯಿಂದ ಕಣಾರ್ ಉತ್ಪಾದಕವಾದೆಲ್ಲ ಮೇಜರ್ ಪಾರ್ಜಿಕ್ ಗ್ರಾನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಮಾಲಪ್ಪಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಮಾಲಪ್ಪಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಪ್ಪು ವರ್ವೆವಾಯಿತು, ಎಪ್ಪು ಕಲನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲನ ನಡೆಯಾತ್ಮದೆಯಿಂದ ಯಾರೋ ಬಿಟ್ಟಿ ಮಾಲಪ್ಪಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮುಳ್ಳಾಗಳನ್ನು ತುಸ್ತಿ ಕರಗಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನುಳ್ಳಿನ ಮುಸುಕನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನರಕಾರ ನಾಧ್ಯವ ಎಂದು ಅಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಿನಿಧಿಕಾರಿದೆ. ಈ ನಂದಭರದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಬಿಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ. ಅದಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮುಸುಪ್ಪಿಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇವತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಪ್ರಕೃತಿ ರ್ಯಾನ್ ಆದಮ್ಮೆ ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಬಂದು ವಿಧವಾದ ನರಕಾರ ಇದೆ. ಯೋಜನಾಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಮೂಲನೆ ಕಂಡುವಾರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ನಿರ್ವಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ನರಕಾರ ಕಂಡಿದೆ ನಾಯಕರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಪ್ರಕೃತಿ ರ್ಯಾನ್ ಆದಮ್ಮೆ ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಬಂದು ವಿಧವಾದ ನರಕಾರ ಇದೆ. ಯಾವರಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಾಹಿ ತೊಡಿಸುತ್ತಿರು, ಎಪ್ಪು ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. 48 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ನಮ್ಮೆ ಕೇಲಿ ಇದೆ ಅಂತ. ಮಾನ್ಯ ನರಕಾರ ಕೆಲವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಿರ್ವಾರಿ ಪಂಪುಪಟ್ಟಿಗ್ರಾನ್ ನ್ನು ಬರಗಿಸಿದ್ದರೆ, ವಿದ್ಯುತ್ಸೈಕ್ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುತ್ಸೈಕ್ ಇದ್ದರೆ ಪಂಪುಪಟ್ಟಿ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರು. ವನು ಕಲನ ನಡೆದಿದೆ? ಎಪ್ಪು ಕೆಳ್ಕಿರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ. ಯಾವರಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಾಹಿ ತೊಡಿಸುತ್ತಿರು, ಎಪ್ಪು ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅಧಿಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಪಾರನ್ನಿಂದ ನರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ್ಣಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವ ವ್ಯವಹಾರ

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಾಲಪ್ಪಿಗಳು ಯಾರಾನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಂದಿದೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ನಾಯಿ ಪುದಕ್ಕಿಂತ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಯಿ ಮಾಡುವಾದು ಯಾವಾದರೂ ನೆರೆಂದರೇ, ನೇತಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾಯಕತ್ವಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಾಹಿಗೋರೆ, ಕೆರೆಗೋರೆ ಬಿಡು ನಾಯಕತ್ವಾರೆ, ಇಲ್ಲಿದೆಹೊಂದಿರೆ ಜ್ಯಾರ ಪಿಡಿತರಾಗಿ ನಾಯಕತ್ವಾರೆ. ಪೂರ್ವ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಿನಲ್ಲಿ ಉಪಾಯಾದಿನದಿಂದ ನತ್ತ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಪುದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಹಕೆಂದರೆ 2-3 ದಿನದ ಹಿಂದೆ ತಿಂಡಿ ನೊಪ್ಪು ನಡೆ ಹೊಣ್ಣಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅಧಿಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಪಾರನ್ನಿಂದ ನರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ್ಣಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವ ವ್ಯವಹಾರ

ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತೊಳಿ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು. ಒವರ್ ನಾಡ್ ಯಾವತ್ತೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಣಾತ್ಯರು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಜೊಳೆ, ರಾಗಿ ನಾಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಇಂಥ ದುಷ್ಪಾಲದ್ದಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಲಾಭದ ಅಸೇಗ್ ಅಥವ ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೇ, ಪಾರಾಪ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಒವರ್ ನಾಡ್ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಎಮ್ಮೆ ದಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ ಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರ ಅನ್ನವುದು ನಮಗೆ ಬೇಕು. ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ನೀವು ವ್ಯಾಪಾರನ್ನರಬಿಗೆ ಹೋದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಲ ಚೆಂದು ಅಡಿಸಿದಂತಹಾಗೆ ಅಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ವಿನಿ ಮಾಡುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅವರ ದಯಿಗ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರು ಯಾವತ್ತೂ ದಯಾದಾತ್ತಿಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗುವರಲ್ಲ. ಕಲ್ಪತ್ರಯಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎತ್ತಿ ತೊರಿಸುತ್ತದೆ; ಗೋಡಿನಾಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಣಗಳ ರಾಶಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಿರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹತ್ತಿರಿಟಿಗೆ ತರಬೇಕು. ರ್ಮಾನ್ಯಾಂಶುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆ. ಅಥವ ಅವಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ತೊಳಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ ಅನ್ನವುದರಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ನಭಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇವತ್ತು ಸರಕಾರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಿಗೂ ನಾಕಮ್ಮೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗ್ಗ ದರದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತರಿಯಬೇಕು. ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮೇವನ್ನೂ ದನಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರವೇ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಮಣಿ ಬಂದ ತಡೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಮಣಿ ಬಂದ ತಡೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ, ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 99 ಜನ ಕದುಬಿದರೂ; ಅವರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಗಳಿನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸೇರಿವಾಗಿ ಅಕ್ಕ ಅಥವ ಗೂಡಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉದ್ದೇಶಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡುಕೆಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡು ವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರನ್ನರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಥವ ಅರೆಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿ ಇದುವುದರಿಂದ ಬಿನ್ನ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Message from the Legislative Council.

MR. SPEAKER.—Before I call upon the other members to speak I want to inform the House that I have received, and communication that the Bangalore University Bill, 1964, as passed by the Legislative Assembly during the current session and transmitted to the Legislative Council, has been passed by the Legislative Council without any amendment.

SCARCITY CONDITIONS PREVAILING IN CERTAIN AREAS OF THE STATE.

(*Motion to consider—Debate Contd.*)

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿಂದರಾಜೇಶ್ವರಿ (ಮಾನವಿ).—ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ನೇಹಿರಿಟಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಥಾತ್ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಣಿ ಬರದೇನೆ ಉಳಾಪೆಯಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಣಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಬೇಕೆ ಅಗ್ಗ ನಂಭವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂಗಾರು ಮಣಿ ಬಹಳ ಲೇಳೆ ಆಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಮಣಿಗಳು ಅದರೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತಾನು ಆಗಿದೆ.